

TÜRKİYE'DE EN ÇOK TERCİH EDİLEN 100 KIZ VE ERKEK İSMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME (2018- 2023)

Güneş EKMEKÇİ

Batman Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

gnekmekci@hotmail.com,

<https://orcid.org/0000-0002-3397-6152>

Article Types / Makale Türü: Research Article / Araştırma Makalesi

Received / Makale Geliş Tarihi: 18/08/2024, Accepted / Kabul Tarihi: 17/10/2024

DOI: 10.26791/sarkiat.1535064

Türkiye’de En Çok Tercih Edilen 100 Kız ve Erkek İsmi Üzerine Bir İnceleme (2018-2023)

Öz

Geçmişten günümüze kadar insanlar, etraflarındaki her varlığa birer isim vererek varlıklarını daha özel ve anlamlı kılmaya çalışmışlardır. İsimler, zihinsel ve duygusal tutumların birer etiketidir. Kültürel değerlerin, ailevi ve tarihsel bağlantıların, ayrıca bize kim olduğumuza dair fikir veren kimliğimizin önemli bir parçası ve dünyadaki yerimizdir. Aidiyetimizin izlerini taşıyan özel adlar, insanlar tarafından tarih boyunca birçok unsurun etkisi altında kalınarak verilmiştir. Dönemsel politik süreçler, tarihî ve siyasal olaylar da isimlerle ilgili tercih ve yönelimlerin şekillenmesinde etkili olmuştur. Son zamanlarda, popüler kültürü isim tercihi üzerinde etkili olduğu özellikle kitle iletişim araçlarından televizyonun etkisi kaçınılmaz olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir ulusun kültürü ile sıkı ilişki içinde bulunan özel adlar, sosyal ve toplumsal gelişmelerin ve değişimlerin birer yansıtıcısı olarak da ifade bulmaktadır. Bazı isimler belirli dönemlerde popüler hâle gelirken bazı isimlerin de kullanım sıklığının zaman içinde azaldığı görülmektedir. Değişen ve dönüşen kültürel unsurlara paralel olarak isimlerde değişkenlikler meydana gelmiştir. Bu çalışma, Türkiye İstatistik Kurumunun verilerine dayalı olarak kız ve erkek çocuklarına 2018 ila 2023 yıllarında verilen ilk 100 isim üzerine bir incelemeyi kapsamaktadır. Verilen isimlerin, tercih noktasında hangi kıstaslar temel alınarak konulduğu, kökenleri ve kullanım sıklığı üzerinde durulmuştur. Elde edilen veriler ışığında toplumsal hayattaki değişimleri de ortaya koymak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İsim verme, Kişi adları bilimi, Ad bilim, Türkiye, 2018-2023

A Study on The Most Preferred Girl And Boy Names in Turkey (2018-2023)

Abstract

From past to present, people have tried to make their existence more special and meaningful by giving a name to each being around them. Names are labels for mental and emotional attitudes. It is an important part of our cultural values, family and historical connections, as well as an important part of our identity and our place in the world that gives us an idea of who we are. Proper names bearing the traces of our belonging have been given by people throughout history under the influence of many factors. Periodic political processes, historical and political events have also been influential in shaping preferences and orientations regarding names. Recently, the influence of television, which is one of the mass media, in which popular culture has an effect on name choice, has inevitably emerged. Proper names, which are in close relationship with a nation’s culture, also find expression as a reflector of social and societal developments and changes. While some names become popular in certain periods, it is seen that the frequency of use of some names decreases over time. Parallel to the changing and transforming cultural elements, changes have occurred in the names. This study includes an examination of the most preferred names for girls and boys in Turkey. The criteria on which the given names are placed at the point of preference are examined in terms of etymology and frequency of use. Considering the sociological background in the naming based on the data of the Turkish Statistical Institute, the first 100 names given to girls and boys between 2018 and 2023 are emphasized.

Keywords: Naming, Personal names, Anthroponymy, Türkiye, 2018-2023

GİRİŞ

Kişi adları (antroponimi) bilimi, ad biliminin (onomastik) önemli bir dalıdır. Ele aldığı adlar geçmişten günümüze aktarılan, günümüzden de gelecek kuşaklara aktarılacak kültürel mirasın içinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu kültürel mirasın niteliğini bilmeden işletmek ve kullanmak kişisel ve toplumsal boyutlarda oluşması gereken birçok alana ait bilincin oluşmasına engeldir. Bunların başında yaşama ve dil bilinçleri gelmektedir (Karpuz, 2006, 1).

Çeşitli disiplinlerce incelemeye açık olan dil müessesesinin gelişimi; ses, biçim, anlam, söz dizimi gibi dallar üzerinden takip edilebilir. Bu dil alanlarından biri ad bilimi şeklinde nitelendirilen dil bilimi alanıdır ve canlıların, nesnelerin, kavramların bir diğer ifadeyle çevremizde algıladığımız her şeyin adıyla ilgilenen bilimdir (Sakaoğlu, 2000, 9).

Bir dilin söz varlığı içinde özel ad durumundaki öğeler üzerinde duran ve özel adları köken bilgisi, tarihî gelişim ve çeşitli dil ve kültür sorunları açısından inceleyen bilim dalı olan ad biliminin (onomastics) inceleme alanlarından birini de kişi adlarını inceleyen anthroponymy bilim dalı oluşturmaktadır (Aksan, 1998-I, 32).

Dilde ifade ettikleri kültürel zenginlik ve derinlik nedeniyle özel adlar, halktan insanların ve araştırmacıların yoğun ilgisini çeken önemli adlandırmalardır. Dilcilikte ad bilimi (onomastik) sahası içerisinde ele alınan bu tür sözcükler, filologlar tarafından sistemli olarak derlenerek özellikle tür, köken, yapı ve anlam yönüyle araştırılır; bunların ortaya çıkışlarında etkili olan ad verme geleneği tespit edilir. Elde edilen bilgiler, ad bilimeil birimler konusunda dilde yaşanmakta olan ve yaşanması muhtemel sorunların çözümünde kullanılır (Şahin, 2015, 34). Adlar kendi bünyelerinde tarihî devirlerin etnik, sosyal ve lengüistik izlerini saklayan canlı birer belgedir (İnalçık, 1956, 223).

Özel adlar, kişilerin inanış, değer, beğeni diğer bir değişle dünyaya bakış açısına bağlı olarak oluşturulur.

Türkiye’de gelenek ve görenekler, dinî ve tarihî olgular, yaşanan coğrafik bölge isim tercihinin büyük ölçüde etkilemektedir. Büyükbaba ve büyükanne gibi aile büyüklerinin adları, dinî ve tarihî şahsiyetlerin adları, inanılan dinin önemli ayları ya da bayram günleri çocuklara isim olarak verilmektedir. Bunun yanı sıra kitle iletişim araçlarıyla yaygınlaşan popüler kültür de XX. yüzyılın ortalarından itibaren isim tercihlerine etki etmeye başlamıştır (Yegin, 2020, 111).

Çelik (2006), sosyolinguistik bir fenomen olarak özel adlarla ilgili şu ifadelere yer verir: Türk isim kültüründe dinî isimlerin İslamiyet’e geçişle birlikte başlayan tarihsel sürekliliği ve yaygınlığı, olgunun kendini dilde gösteren gücüdür. İsimlerde etkileşimin farklı bir boyutu Selçuklular döneminde Farsça isimlerin yaygınlaşması ile görülebilir. Yine tarihsel süreçte etnik, dinî, mezhepsel, cemaatsel ayrımlar; kimliğe ilişkin bir gösterge ve sosyal iletişimin aracı olma özelliğine bağlı olarak isimlerle destek bulmuştur. Toplumsal tarihimizde iz bırakmış düşünce hareketlerinin etkilerini edebî literatürde ve kişisel tercihlerde kullanılan isimlerden tespit edebiliyor, ulusal bilincin gelişmesi ve Cumhuriyet’le birlikte ise Türkçe isimlerin isim kültüründe yeniden boy attığını görebiliyoruz (s.40).

Her yeni ad belirli ad bilimsel sıraların, biçim bilimi ve anlam bilimi birimlerin, ayrıca kelime türetme modellerinin gelişiminin sonucu olarak ortaya çıkar. Yeni ad rastlantı veya seçimlik olarak yapılmaz. Özel adlar oluşturulurken genelde, millî dile özgü modeller kullanılır. Ayrıca, her dilin kendine özgü ad yapacak araçları, yeni özel ada eklenen ekler veya kelimeler yeni adların oluşumunda etkili araçlar sayılmaktadır. Özel ad belirli nesnenin, düz anlamın belirtisi olmanın yanı sıra kendi yapısı ve biçimiyle o nesnenin tipini de belirleyebilir (Habibli, 2009, 34).

Kimliği tanımlayan bir gösterge ve toplumsal var oluşun önemli bir bileşeni olarak isimler kaçınılmaz olarak belli dönemlerde egemen olan düşünce akımlarından, toplumsal eğilimlerden, kültürel formlardan ve elbette dönemin popüler kültüründen izler taşımaktadır (Yıldırım, 2016, 920).

Kimliğimizi gösteren ve bizi tanımlayan isimler, kendi seçimimiz dışında atfedilmiş olsalar da zaman içinde kültürel aidiyeti ve toplumsal varoluşu simgeleyen gösterge işlevi taşırlar. Toplumsal kimliği gösteren araçlar olarak isimler, genelde tarihsel ve kültürel özgüllüğü simgeleyen kolektif bir hafızadan süzülüp gelmeleri nedeniyle bir anlamda toplumsal dünyaya ve kimliğe referans olurlar (Çelik, 2007, 6).

Ülkemizde adların yıllara göre değişimini tam anlamıyla ortaya koyabilmek için kapsamlı kişi adları araştırmalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmalar yapıldıkça yıllar içerisinde milletçe geçirdiğimiz kültür değişimlerinden, aile ve akrabalık ilişkilerine, dinî yaşamdan siyasi hayatın izlerine kadar pek çok farklı unsura dair çıkarımların yapılması mümkün olabilecektir (Solmaz, 2014, 18).

Özel adlar, kişisel ve toplumsal açıdan birçok öneme sahiptir. Bir ulusun kültürü ile sıkı ilişki içinde bulunan özel adlar, sosyal ve toplumsal gelişimlerin ve değişimlerin birer yansıtıcısı olarak karşımıza çıkmaktadır. Ad verilirken gelenekler ve inançlar belirleyicidir fakat değişmekte olan toplumsal yapı kendini isim seçme noktasındaki eğilimde

de göstermektedir. Özel adlar, bireyleri tanımlayan birer sembol olmanın ötesinde dil-kültür ilişkisine atıfta bulunan diğer bir değişle toplumun kültürel hafızasında bulunan dil değerlerini belli sembollerle dışa vuran birer kod, aynı zamanda toplumsal değişimlerin yıllar içindeki süregelenliğinin isimler hâlinde somutlaştırılmasıdır.

Türk kültüründe isim verme diğer kültürlerde de olduğu gibi belli hassasiyetler göz önüne alınarak yapılmıştır.

Türklerin adları belli bir geleneğe, inanca dayanıp yaşadıkları her dönemde ve coğrafyada benzerlikler göstermiştir. Hemen her yerde ortak olan ve belli inançları, gelenekleri yansıtan Türkçe adlar, Türklerdeki ad verme psikolojisini ve ad vermede etkili olan unsurları göstermesi bakımından önem arz etmektedir (Alkaya, 2001, 6).

AMAÇ

Türkiye’de kişi adları üzerine sınırlı sayıda olsa da değişik çalışmalar mevcuttur. TÜİK verilerine göre 2018 ila 2023 yılları arasında kız ve erkek çocuklarına verilen ilk 100 isim, çalışmanın ana malzemesini oluşturmaktadır. En çok tercih edilen isimler ve bu isimlerin köken olarak hangi dile mensup olduğu, tek ve çift kullanım oranı, kullanım sıklığı ve oranı, yıllara göre dağılımları grafik ve tablo yoluyla verilerek isim tercihinde etkili olan eğilimlerin sosyolojik ve psikolojik arka planını ortaya koymak amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Çalışmada isimlerin kökeni, ve kullanım sıklığı gibi özellikler ele alınıp tablo ve grafikler hâlinde sunulmuş, Türkçe kökenli adların kullanım sıklığı belirlenmiştir. Kız ve erkek adların kullanım sıklığı yıllara göre grafikler hâlinde kökeni Türkçe olmayan diğer adlar da Türkçe kökenli adlar gibi kullanım sıklığına göre incelenerek tabloda yer almışlardır.

EVREN

Türkiye İstatistik Kurumundan (TÜİK) Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde ulaştığımız 2018 ila 2023 yılları arasında doğan kız ve erkek çocuklarına verilen ilk yüz isim, bu isimlerin kullanım sıklıkları ve köken olarak hangi dile mensup oldukları araştırmanın evrenini oluşturur.

İNCELEME

Aşağıdaki tabloda 2018 ila 2023 yıllarında doğan kız ve erkek çocuklarına verilen ilk 100 isim kökenlerine göre tasnif edilmiştir. Köken tespitinde TDK Kişi Adları Sözlüğü, TDK Türkçe Sözlük, Etymological Dictionary of the Iranian Verb 1-2 ve Burhân-ı Kâtı’ Zeyli ve kaynakçada yer verdiğimiz diğer etimolojik sözlüklerden istifade edilmiştir.

1. CİNSİYET DAĞILIMINA GÖRE İSİMLER

1.1. Kız Çocuklarına Verilen İsimler

2018 Yılı Doğumlu Kız Çocuklarında En Çok Kullanılan İsimler		
Köken/Dil	İsim	Sıra
Arapça	Zeynep	1
Arapça	Elif	2
Rumca	Defne	3
Arapça	Ebrar	4
Türkçe	Eylül	5
Arapça	Hiranur	6
Arapça	Meryem	7
Arapça	Asel	8

Arapça	Zehra	9
Far.+T.	Miray	10
Türkçe	Asya	11
Türkçe	Duru	12
Arapça	Azra	13
Arapça	Nehir	14
Arapça	Ecrin	15
Türkçe	Yağmur	16
Arapça	Zümra	17
Arapça	Esila	18
Türkçe	Alya	19
Türkçe	Ela	20
Türkçe	Öykü	21
Türkçe	Damla	22
Arapça	İkra	23
Arapça	Eslem	24
Türkçe	Derin	25
Arapça	Nisanur	26
Yunanca	Melisa	27
Arapça	Ayşe	28
Arapça	Hira	29
Türkçe	Belinay	30
Arapça	Melek	31
Arapça	Hira Nur	32
Arapça	Esmâ	33
T.+Ar.	Aysima	34
Arapça	Nisa	35
Arapça	Erva	36
Arapça	Nefes	37
Arapça	Fatma	38
Arapça	Merve	39
Türkçe	Deniz	40
Arapça	Rabia	41
Arapça	Hatice	42
T./Ar.	Hazal	43
Arapça	Hümeýra	44
Arapça	Betül	45
Farsça	Beren	46
Türkçe	Irmak	47
Arapça	Sümeyye	48
Türkçe	Ada	49
Türkçe	İpek	50
Arapça	Ahsen	51
Arapça	Beyza	52
Arapça	Buğlem	53
Arapça	Büşra	54

Arapça	Hilal	55
Arapça	Emine	56
Türkçe	Ece	57
Arapça	Sena	58
Arapça	Kübra	59
Batı İrani Diller	Asmin	60
T.+Ar.	Elanur	61
Far./Ar.	Cemre	62
Türkçe	Güneş	63
Farsça	Yaren	64
Türkçe	Kumsal	65
Arapça	Lina	66
Arapça	Ravza	67
Farsça	Mina	68
Türkçe	Gökçe	69
İbranice	Elisa	70
Arapça	Amine	71
Farsça	Mira	72
Arapça	Esmanur	73
İbranice	Sare	74
Arapça	İkranur	75
Arapça	Nisa Nur	76
Yunanca	Nil	77
Farsça	Tuana	78
Ar.+Far.	Ayşegül	79
Arapça	Medine	80
Farsça	İrem	81
Rusça	Mila	82
Ar.+T.	Elif Su	83
Arapça	Masal	84
Farsça	Arya	85
Arapça	Hafsa	86
Farsça	Bahar	87
Arapça	Yüstra	88
Arapça	Melike	89
Ar.+T.	Aslıhan	90
Far.+T.	Nazlı	91
Arapça	Serra	92
Fransızca	Beril	93
Arapça	Hatice Kübra	94
Arapça	Elif Nur	95
Arapça	Esra	96
Arapça	Züleyha	97
Türkçe	Aybüke	98
Türkçe	Doğa	99
Yunanca	Melis	100

2019 Yılı Doğumlu Kız Çocuklarında En Çok Kullanılan İsimler		
Köken/Dil	İsim	Sıra
Arapça	Zeynep	1
Arapça	Elif	2
Rumca	Defne	3
Arapça	Asel	4
Arapça	Azra	5
Arapça	Eylül	6
Arapça	Ebrar	7
Arapça	Asya	8
Türkçe	Öykü	9
Arapça	Meryem	10
Arapça	Ecrin	11
Arapça	Hiranur	12
Far.+T.	Miray	13
Arapça	Zehra	14
Arapça	Eslem	15
Arapça	Duru	16
Arapça	Nehir	17
Arapça	Zümra	18
Türkçe	Yağmur	19
Arapça	İkra	20
Türkçe	Ela	21
Arapça	Alya	22
Arapça	Lina	23
Yunanca	Melisa	24
Arapça	Esila	25
T.+Ar.	Aysima	26
Arapça	Melek	27
Arapça	Ayşe	28
Türkçe	Derin	29
Arapça	Esmâ	30
Arapça	Erva	31
Türkçe	Damla	32
Farsça	Yaren	33
Arapça	Hira Nur	34
Arapça	Fatma	35
Arapça	Hira	36
Arapça	Nisa	37
Arapça	Reyyan	38
T./Ar.	Hazal	39
Türkçe	Deniz	40
Arapça	Nisanur	41
Farsça	Beren	42
Arapça	Ahsen	43
Arapça	Hümeýra	44

Türkçe	Ada	45
Türkçe	İpek	46
Arapça	Hatice	47
Türkçe	Belinay	48
Arapça	Rabia	49
Far./Ar.	Cemre	50
Arapça	Beyza	51
Arapça	Betül	52
Farsça	Arya	53
Arapça	Merve	54
Arapça	Masal	55
Türkçe	Güneş	56
Arapça	Sena	57
Türkçe	Kumsal	58
Farsça	Mira	59
Türkçe	Gökçe	60
Arapça	Büşra	61
Arapça	Amine	62
Arapça	Buğlem	63
Arapça	Züleyha	64
Arapça	Sümeyye	65
Arapça	Emine	66
Arapça	Hilal	67
İbranice	Elisa	68
Yunanca	Nil	69
Arapça	Kübra	70
Batı İrani Diller	Asmin	71
Arapça	Mina	72
T.+Ar.	Elanur	73
İbranice	Sare	74
Türkçe	Irmak	75
Türkçe	Ece	76
Farsça	İrem	77
Arapça	Ravza	78
Arapça	Hafsa	79
Farsça	Tuana	80
Arapça	Esmanur	81
Türkçe	Doğa	82
Arapça	Yüstra	83
Arapça	Nefes	84
Ar. + Far.	Ayşegül	85
Arapça	İkranur	86
Arapça	Meva	87
Arapça	Nisa Nur	88
Arapça	Serra	89
Türkçe	Aybüke	90

Farsça	Bahar	91
Türkçe	Simay	92
Arapça	Melike	93
Arapça	Rümeysa	94
Arapça	Reyhan	95
Far+T.	Nazlı	96
Türkçe	İnci	97
Rusça	Mila	98
Arapça	Medine	99
Türkçe	Deren	100

2020 Yılı Doğumlu Kız Çocuklarda En Çok Kullanılan Kız İsimleri

Köken/Dil	İsim	Sıra
Arapça	Zeynep	1
Arapça	Elif	2
Türkçe	Defne	3
Arapça	Asel	4
Arapça	Azra	5
Türkçe	Eylül	6
Arapça	Nehir	7
Arapça	Asya	8
Arapça	Eslem	9
Arapça	Ecrin	10
Arapça	Zümra	11
Arapça	Meryem	12
Arapça	Ebrar	13
Arapça	Zehra	14
Arapça	Hiranur	15
Far.+T.	Miray	16
Türkçe	Ela	17
Arapça	Nisa	18
Türkçe	Öykü	19
Türkçe	Duru	20
Arapça	Lina	21
Türkçe	Yağmur	22
Arapça	Alya	23
Arapça	Melek	24
Arapça	İkra	25
Arapça	Buğlem	26
Arapça	Esila	27
Türkçe	Ada	28
Yunanca	Melisa	29
Türkçe	Belinay	30
İbranice	Elisa	31
Arapça	Erva	32
Arapça	Ayşe	33
T.+Ar.	Aysima	34

Arapça	Nisanur	35
Farsça	Arya	36
Türkçe	Damla	37
Türkçe	Beren	38
Farsça	Yaren	39
Türkçe	İpek	40
Türkçe	Derin	41
Arapça	Masal	42
Arapça	Fatma	43
Türkçe	Gökçe	44
Farsça	Mira	45
Arapça	Hatice	46
Arapça	Esmâ	47
T./Ar.	Hazal	48
Türkçe	Güneş	49
Far./Ar.	Cemre	50
Arapça	Ahsen	51
Türkçe	Deniz	52
Arapça	Amine	53
Arapça	Hümeýra	54
İbranice	Betül	55
İbranice	Sare	56
Türkçe	Kumsal	57
Arapça	Rabia	58
Arapça	Hira	59
Arapça	Hira Nur	60
Arapça	Reyyan	61
Arapça	İkranur	62
Arapça	Emine	63
Arapça	Yüsra	64
Farsça	Tuana	65
Arapça	Beyza	66
Yunanca	Nil	67
Arapça	Büşra	68
Arapça	Züleyha	69
Arapça	Merve	70
Arapça	Sümeyye	71
Arapça	Meva	72
Arapça	Sena	73
Türkçe	İrmak	74
Arapça	Hilal	75
Türkçe	Doğa	76
Türkçe	Ece	77
Arapça	Ravza	78
Arapça	Elanur	79
Türkçe	Aybüke	80

Arapça	Kübra	81
Arapça	Hafsa	82
Arapça	Nisa Nur	83
Arapça	Leyla	84
Ar.+Far.	Ayşegül	85
Arapça	İrem	86
Arapça	Eda	87
Farsça	Bahar	88
Arapça	Esmanur	89
Türkçe	İnci	90
Far.+T.	Nazlı	91
Batı İrani Diller	Asmin	92
Arapça	Berra	93
Yunanca	Melis	94
Türkçe	Deren	95
Türkçe	Umay	96
Arapça	Hatice Kübra	97
Arapça	İkra Nur	98
Arapça	Reyhan	99
Far.+T.	Gülce	100

2021 Yılı Doğumlu Kız Çocuklarda En Çok Kullanılan Kız İsimleri		
Köken/Dil	İsim	Sıra
Arapça	Zeynep	1
Arapça	Elif	2
Arapça	Asel	3
Arapça	Asya	4
Türkçe	Defne	5
Arapça	Nehir	6
Arapça	Azra	7
Arapça	Zümra	8
Arapça	Eylül	9
Arapça	Ecrin	10
Arapça	Meryem	11
Arapça	Lina	12
Arapça	Eslem	13
Arapça	Masal	14
Arapça	Ebrar	15
İbranice	Elisa	16
Türkçe	Ela	17
Arapça	Zehra	18
Arapça	Alya	19
Far+T.	Miray	20
Türkçe	Duru	21
Türkçe	Yağmur	22
Arapça	Hiranur	23

Türkçe	Ada	24
Arapça	Buğlem	25
Arapça	Esila	26
Arapça	İkra	27
Arapça	Melek	28
Türkçe	Öykü	29
Türkçe	Gökçe	30
Türkçe	Güneş	31
Farsça	Arya	32
Yunanca	Melisa	33
Arapça	Ayşe	34
Arapça	Erva	35
Türkçe	Kumsal	36
Türkçe	İpek	37
Arapça	Nisa	38
T. +Ar.	Aysima	39
Türkçe	Derin	40
İtalyanca	Mira	41
Arapça	Fatma	42
İbranice	Sare	43
Arapça	Ahsen	44
İbranice	Eliz	45
Türkçe	Deniz	46
Türkçe	Beren	47
Arapça	Hümeysra	48
Arapça	İkranur	49
Türkçe	Belinay	50
Arapça	Yüsra	51
Arapça	Amine	52
Türkçe	Damla	53
T./Ar.	Hazal	54
Arapça	Hatice	55
Türkçe	İnci	56
Far./Ar.	Cemre	57
Arapça	Beyza	58
Arapça	Esmâ	59
İbranice	Betül	60
Arapça	Nisanur	61
Arapça	Rabia	62
Farsça	Yaren	63
Türkçe	Doğa	64
Farsça	Tuana	65
Arapça	Hira Nur	66
Arapça	Sena	67
Arapça	Büşra	68
Arapça	Emine	69

Arapça	Merve	70
Yunanca	Nil	71
Arapça	Züleyha	72
Türkçe	Aybüke	73
Türkçe	Umay	74
Arapça	Leyla	75
Batı İrani Diller	Asmin	76
Arapça	Reyyan	77
Farsça	Ayliz	78
Arapça	Serra	79
Türkçe	Ece	80
Arapça	Hira	81
Arapça	Ravza	82
Arapça	Eda	83
Arapça	Sümeyye	84
T.+Ar.	Elanur	85
Türkçe	Irmak	86
Arapça	Hafsa	87
Yunanca	Melis	88
Arapça	Kübra	89
Arapça	Menesa	90
Arapça	Asel Lina	91
Arapça	Hilal	92
Ar. +T.	Elif Ada	93
Arapça	Meva	94
Ar. + F.	Ayşegül	95
Arapça	Berra	96
Farsça	Mihra	97
Türkçe	Simay	98
Türkçe	Aylin	99
Arapça	Asel Mina	100

2022 Yılı Doğumlu Kız Çocuklarda En Çok Kullanılan Kız İsimleri

Köken/Dil	İsim	Sıra
Arapça	Zeynep	1
Arapça	Asel	2
Rumca	Defne	3
Arapça	Zümra	4
Arapça	Elif	5
Arapça	Asya	6
Arapça	Azra	7
Arapça	Nehir	8
Arapça	Eylül	9
Arapça	Ecrin	10
Arapça	Elisa	11
Arapça	Masal	12

Arapça	Meryem	13
Arapça	Lina	14
Türkçe	Ada	15
Arapça	Eslem	16
Arapça	Ebrar	17
Türkçe	Ela	18
Far.+T.	Miray	19
Arapça	Zehra	20
Türkçe	Yağmur	21
Türkçe	Duru	22
Türkçe	Gökçe	23
Arapça	Alya	24
Türkçe	Güneş	25
Arapça	Buğlem	26
Arapça	Efnan	27
Arapça	İkra	28
Arapça	Esila	29
Türkçe	Kumsal	30
Türkçe	Öykü	31
Türkçe	İpek	32
Farsça	Arya	33
Arapça	Mira	34
İbranice	Sare	35
Arapça	Hiranur	36
Arapça	Nisa	37
Yunanca	Melisa	38
Arapça	Ayşe	39
T.+Ar.	Aysima	40
Türkçe	Umay	41
Arapça	Melek	42
Türkçe	İnci	43
İbranice	Eliz	44
Arapça	Ahsen	45
Arapça	Yüstra	46
Türkçe	Beren	47
Arapça	Erva	48
Arapça	Fatma	49
Türkçe	Belinay	50
Arapça	Amine	51
Türkçe	Deniz	52
Farsça	Mihra	53
Arapça	Hümeysra	54
Far./Ar.	Neva	55
Arapça	Hatice	56
Türkçe	Derin	57
Arapça	Nisanur	58

Arapça	Leyla	59
T./Ar.	Hazal	60
Türkçe	Damla	61
Yunanca	Nil	62
Arapça	Büşra	63
Türkçe	Ece	64
Türkçe	Aybüke	65
Arapça	Esmâ	66
Arapça	Menesa	67
Arapça	Rabia	68
Farsça	Yaren	69
Arapça	Betül	70
Türkçe	Doğa	71
Arapça	İkranur	72
Arapça	Beyza	73
Arapça	Aden	74
Far./Ar.	Cemre	75
Arapça	Berra	76
Batı İrani Diller	Asmin	77
Arapça	Züleyha	78
Arapça	Asel Lina	79
Farsça	Tuana	80
Arapça	Emine	81
Arapça	Meva	82
Arapça	Ravza	83
Türkçe	Irmak	84
Farsça	Eflin	85
Arapça	Sena	86
Arapça	Merve	87
Türkçe	Simay	88
Ar.+T.	Elif Ada	89
Farsça	Ceylin	90
Arapça	Sümeyye	91
Arapça	Hira Nur	92
Arapça	Hilal	93
T.+Ar.	Elanur	94
Arapça	Hira	95
Farsça	Eda	96
Arapça	Hafsa	97
Farsça	Hüma	98
Arapça	Kübra	99
Far.+T.	Nazlı	100

2023 Yılı Doğumlu Kız Çocuklarda En Çok Kullanılan Kız İsimleri		
Köken/Dil	İsim	Sıra
Arapça	Asel	1
Arapça	Zeynep	2
Rumca	Defne	3
Arapça	Zümra	4
Arapça	Asya	5
Arapça	Elif	6
Arapça	Elisa	7
Arapça	Lina	8
Türkçe	Gökçe	9
Arapça	Ecrin	10
Arapça	Masal	11
Arapça	Meryem	12
Arapça	Eslem	13
Arapça	Eylül	14
Arapça	Azra	15
Far+T.	Miray	16
Arapça	Nehir	17
Türkçe	Duru	18
Türkçe	Güneş	19
Arapça	Alya	20
Türkçe	Ada	21
Farsça	Mihra	22
Türkçe	Ela	23
Arapça	Ebrar	24
Arapça	İkra	25
Arapça	Zehra	26
Arapça	Efnan	27
Türkçe	Doğa	28
Türkçe	Kumsal	29
Türkçe	Umay	30
Arapça	Aden	31
Arapça	Buğlem	32
Türkçe	Beren	33
Türkçe	Yağmur	34
İbranice	Sare	35
Arapça	Yüsra	36
Türkçe	İpek	37
Arapça	Ahsen	38
Türkçe	İnci	39
Türkçe	Öykü	40
T.+Ar.	Aysima	41
Farsça	Arya	42
Arapça	Mira	43
Türkçe	Belinay	44

Arapça	Asel Lina	45
Far./Ar.	Neva	46
Arapça	Hiranur	47
Arapça	Erva	48
Arapça	Amine	49
İbranice	Eliz	50
Arapça	Esila	51
Arapça	Menesa	52
Arapça	Hümeýra	53
Arapça	Nisa	54
YUNAN	Melisa	55
Arapça	Ayşe	56
Arapça	Leyla	57
Türkçe	Derin	58
Arapça	Melek	59
Arapça	Fatma	60
Türkçe	Aybüke	61
T./Ar.	Hazal	62
Yunanca	Nil	63
Arapça	İkranur	64
Arapça	Hatice	65
Türkçe	Ece	66
Türkçe	Deniz	67
Arapça	Büşra	68
Arapça	Züleyha	69
Arapça	Betül	70
Farsça	Ceylin	71
Arapça	Rabia	72
Arapça	Meva	73
Farsça	Eflin	74
Arapça	Hira	75
Arapça	Serra	76
Arapça	Esma	77
Farsça	Tuana	78
Tespit edilemedi.	Lavin	79
Arapça	Afra	80
Arapça	Emine	81
Far.+T.	Gülce	82
Türkçe	Damla	83
Arapça	Nisanur	84
Arapça	Beyza	85
Batı İrani Diller	Asmin	86
Farsça	Hüma	87
Türkçe	Almila	88
Arapça	Hilal	89
Farsça	Yaren	90

Far./Ar.	Cemre	91
Arapça	Hira Nur	92
Türkçe	Irmak	93
Arapça	İlayda	94
Arapça	Hafsa	95
Arapça	Sümeyye	96
Arapça	Ravza	97
Arapça	İkra Nur	98
T.+Ar.	Aymira	99
T.+Ar.	Elanur	100

<https://ty.tuik.gov.tr/Request/DetailRequest?reqId>

Tabloda, 2018 ila 2023 yıllarına ait veriler incelendiğinde Arapça alıntı isimlerin ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir. Dinî mahiyette olan bu isimlerden Zeynep, 2018 ila 2022 yılları arasında birinci sıradaki yerini istikrarlı bir şekilde korumuştur. İkinci sırayı 2018-2021 yılları arasında Elif ismi almıştır. Toplumda daha önceki yıllarda daha sık rastlanılan Ayşe, Fatma, Emine gibi geleneksel isimlerin giderek azaldığı görülmüştür.

Meydana gelen sosyo-kültürel değişimler neticesinde 2018-2023 yılları arasında geleneksel isimlerden modern isimlere doğru bir artış olduğu gözlemlenmektedir. Televizyonun önemli ve belirleyici olduğu bir toplumda ve bir dönemde yerli dizilerin yarattığı popüler karakterler ile toplumdaki isim tercihleri üzerinde belirleyici olduğu tespit edilmiştir. Bu tespitten hareketle isimler, toplumda egemen iletişim tarzlarına, beğeni kalıplarına, gündelik hayat alışkanlıklarına, toplumsal kabullere ve bunlarda yaşanan değişimin yönüne işaret etmesi ve ayrıca bu değişimde medyanın etkisini ortaya koyması açısından önemli bir gösterge ve veri kaynağı niteliğindedir (Köse, 2014, 305).

Bireylerin algılarını yönetmede ve şekillendirmede yadırganamayacak bir role sahip olan medya, isimlerdeki değişiklik eğiliminde TV dizileri yoluyla tesirini göstermiştir. “Hz. Yusuf” dizisinden esinlenerek “Menase” isminin, 2021 yılında yayımlanan “Aziz” dizisinden etkilenecek kadın başrol oyuncunun ismi olan “Efnan”ın, 2022-2023 yıllarında kullanıma girdiği görülmektedir. 2021 yılında yayın hayatına giren “İkimizin Sırrı” dizisinden sonra, dizinin başrol karakteri olan “Neva” isminin 2022 ve 2023 yıllarında kız çocuklarına verilme oranında bir artış gözlemlenmiştir. Sosyal, kültürel ve politik bir kuşatıcı olarak medyanın gücü isimler üzerinde belirleyiciliğine birkaç örnek daha vermek gerekirse yayın hayatına 2009’da giren ve Mardin’de geçen “Aşk Bir Hayal” dizisinde yer alan “Asmin” ismi 2010 yılında ilk defa ilk 100 ismin içinde yer almıştır. Bu ismin inceleme sahamızda yer alan 2018 ila 2023 yılları arasında da kullanılmaya devam ettiği görülmektedir. Bir renk ismi olan “Ela”nın da 2006 yılında yayımlanan “Doktorlar” dizisinden sonra ilk defa 2007’de kullanılmaya başlandığı ilk 100’ün içinde yer aldığı tespit edilmiştir. 2018 ila 2023 yılları arasında da kullanılmaya devam ettiği görülmektedir.

Ailelerin geleneksel isimlerden modern isimlere doğru alternatif arayışı 2023 yılında ilk sırayı “Asel” isminin almasıyla sonuçlanmıştır. Bunun yanı sıra “Arya, Mira, Elisa, Asmin, Almıla” gibi kulağa hoş gelen nadir ve dikkat uyandırıcı isimlerin tercih edilmesi de bu hassasiyetin diğer bir göstergesidir. Telaffuzunun güzelliği sebebiyle tercih edilen “Lavin” isim ilk defa 2023 yılında listede yer bulmuştur. Kız isimlerinde doğadan esinlenerek (Yağmur, Güneş, Nehir, Bahar, Kumsal, Deniz, Irmak) isim verildiği tespit edilmiştir. Canlı bir mekanizma olan toplum daha önce nadir kullanılan isimlere (Esila, Neva, Eflin, Eliz, Asmin, Aymira) yönelmiştir.

1.1.1. En Çok Kullanılan İlk 100 Kız İsminin Kökenlerine Göre Analizi

2018-2023 Yılları Arasında En Çok Kullanılan Kız İsimlerinin Kökenlerine Göre Dağılımı

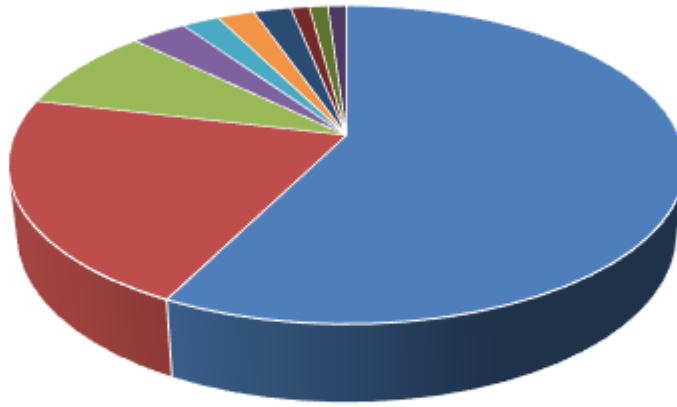
KÖKEN/DİLLER	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Ortalama
Arapça	54	60	58	57	56	57	57,00
Türkçe	20	19	23	23	21	21	21,17
Farsça	8	7	5	5	8	7	6,67
Yunanca	3	2	3	3	2	2	2,50
İbranice	2	2	3	2	2	2	2,17
Rusça	1	1	0	0	0	0	0,33

Fransızca	1	0	0	0	0	0	0,17
Rumca	1	1	0	1	1	1	0,83
FARKLI KÖKENLERE SAHİP ORTAK İSİMLER							
Türkçe/Arapça	1	1	1	1	2	1	1,17
Farsça/Arapça	1	1	1	1	2	2	1,33
Batı İrani Diller	1	1	1	1	1	1	1,00
FARKLI KÖKENLERDEN OLUŞAN İKİLİ İSİMLER							
Türkçe +Arapça	2	2	2	2	2	3	2,17
Arapça+Türkçe	2	0	0	2	1	0	0,83
Farsça+Türkçe	2	2	2	1	2	2	1,83
Arapça+Farsça	1	1	1	1	0	0	0,67
KÖKENİ TESPİT EDİLEMEYEN İSİMLER	0	0	0	0	0	1	0,17
TOPLAM	100	100	100	100	100	100	100

Yukarıdaki tabloda, 2018 ila 2023 yılları arasında, Türkiye’de doğan kız çocuklarına verilen ilk 100 ismin kökenlerine göre dağılımı yer almaktadır. Her kökene ait satırda yıllar itibarıyla kullanılan isim sayıları bulunmaktadır. Son sütun ise, kullanılan isimlerin kökenlerine ait 6 yıllık ortalamayı vermektedir. Tablodan da anlaşılacağı üzere kullanım çokluğuna göre satırlar sıralanmış, kökenlere göre isim kullanım sıklığı belirlenmiştir. Buna göre kökeni Arapça – Türkçe – Farsça olan isimler ilk üç sırada bulunmakta ve bu 3 köken ilk yüz ismin kullanımında %84,84’üne tekabül etmektedir. Bu noktada belirtilmesi gereken önemli bir husus ise 2018 ila 2023 yılları arasında kız çocuklarına en çok konulan ilk 100 ismin toplamda 9 farklı kökenden oluştuğudur.

Toplam 9 kökenden tercih edilen kız isimlerinin en çok kullanılan ilk üç kökeni, yaklaşık olarak %85 dolaylarında olsa da tablo irdelendiğinde ilk 8 sıradaki kökenin neredeyse tablonun tamamını niteleyecek çoğunluğa sahip olduğu ve dolayısıyla % 95 temsil kabiliyetine ulaştığı görülecektir.

2018-2023 Yılları Arası En Çok Kullanılan Kız İsimlerinin Kökenlerine Göre Dağılımı

- ARAPÇA
- TÜRKÇE
- FARSÇA
- YUNANCA
- İBRANİCE
- TÜRKÇE +ARAPÇA
- FARSÇA+TÜRKÇE
- FARSÇA/ARAPÇA
- TÜRKÇE/ARAPÇA
- BATI İRANİ DİLLER

1.2. Erkek Çocuklarına Verilen İsimler

2018 Yılı Doğumlu Erkek Çocuklarda En Çok Kullanılan Erkek İsimleri		
Köken/Dil	İsim	Sıra
İbranice	Yusuf	1
Arapça	Eymen	2
Ar.+ İbr.	Ömer Asaf	3
Arapça	Miraç	4
Arapça	Ömer	5
Arapça	Mustafa	6
Arapça	Ahmet	7
Arapça	Ali Asaf	8
Arapça	Emir	9
Arapça	Muhammed	10
Arapça	Ali	11
Arapça	Mehmet	12
Arapça	Muhammed Ali	13
Türkçe	Yiğit	14
Arapça	Hamza	15
Farsça	Çınar	16
Arapça	Berat	17
Türkçe	Ayaz	18
Türkçe	Ertuğrul	19
Ar.+Far.	Yunus Emre	20
Arapça	Kerem	21
Türkçe	Umut	22
Türkçe	Aras	23
Türkçe	Alperen	24
İbranice	İbrahim	25
Farsça	Mert	26
Ar.+T.	Emirhan	27
Türkçe	Deniz	28
Rumca	Poyraz	29
Türkçe	Alparslan	30
Arapça	Enes	31
Arapça	Hüseyin	32
Arapça	Hasan	33
Türkçe	Metehan	34
Türkçe	Yağız	35
Arapça	Ömer Halis	36
Arapça	Ömer Faruk	37
Arapça	Muhammed Emin	38
Arapça	Furkan	39
Türkçe	Doruk	40
Arapça	Abdullah	41
Türkçe	Kuzey	42

Farsça	Rüzgar	43
İbranice	İsmail	44
İbranice	Bünyamin	45
T.+Ar.	Yavuz Selim	46
Türkçe	Eren	47
Türkçe	Burak	48
İbranice	Asaf	49
Türkçe	Göktuğ	50
Arapça	Muhammed Emir	51
Türkçe	Toprak	52
Türkçe	Egemen	53
Arapça	Yasin	54
İbr.+Ar.	Yusuf Eymen	55
Ar:+İbr.	Emir Asaf	56
Arapça	Mehmet Ali	57
Türkçe	Ege	58
Arapça	Osman	59
Türkçe	Kaan	60
Türkçe	Yamaç	61
Arapça	Talha	62
Batı İrani Diller	Baran	63
Farsça	Emre	64
Arapça	Ensar	65
Arapça	Adem	66
Arapça	Ramazan	67
Arapça	Murat	68
Arapça	Selim	69
Arapça	Muhammed Eymen	70
Türkçe	Barış	71
Türkçe	Efe	72
Türkçe	Arda	73
Arapça	Bilal	74
Türkçe	Erdem	75
İbranice	Asaf	76
Arapça	Halil	77
Arapça	Mehmet Emin	78
Arapça	Muhammed Mustafa	79
Ar.+İbr.	Halil İbrahim	80
Türkçe	Yaman	81
Arapça	Salih	82
Arapça	Mahir	83
Türkçe	Batuhan	84
Arapça	Mehmet Akif	85
Arapça	Fatih	86
İbranice	Süleyman	87
T.+Ar.	Yiğit Ali	88

Türkçe	Bulut	89
Türkçe	Yiğit Efe	90
Farsça	Can	91
Ar.+İbr.	Muhammed Yusuf	92
İbranice	Musa	93
İbr.+Ar.	Yusuf Ali	94
Batı İrani Diller	Miran	95
Arapça	Muhammed Enes	96
Arapça	Ömer Ali	97
İbr.+Ar.	İbrahim Halil	98
Arapça	Kadir	99
Arapça	Abdulkadir	100

2019 Yılı Doğumlu Erkek Çocuklarda En Çok Kullanılan Erkek İsimleri		
Köken/Dil	İsim	Sıra
İbranice	Yusuf	1
Arapça	Eymen	2
Arapça	Miraç	3
Ar.+ İbr.	Ömer Asaf	4
Arapça	Ömer	5
Arapça	Mustafa	6
Arapça	Kerem	7
Batı İrani Diller	Miran	8
Arapça	Hamza	9
Arapça	Ahmet	10
Arapça	Ali	11
Arapça	Emir	12
Arapça	Mehmet	13
Arapça	Muhammed	14
Ar.+İbr.	Ali Asaf	15
Arapça	Muhammed Ali	16
Türkçe	Yiğit	17
Türkçe	Alparslan	18
Farsça	Çınar	19
Türkçe	Aras	20
Türkçe	Umut	21
Türkçe	Ayaz	22
Türkçe	Alperen	23
Arapça	Berat	24
Ar. +Far.	Yunus Emre	25
Türkçe	Mert	26
İbranice	İbrahim	27
Türkçe	Metehan	28
Türkçe	Ertuğrul	29
Ar.+T.	Emirhan	30
Türkçe	Deniz	31

Arapça	Hüseyin	32
Rumca	Poyraz	33
Arapça	Enes	34
Türkçe	Kuzey	35
Arapça	Hasan	36
Türkçe	Burak	37
Türkçe	Doruk	38
Arapça	Furkan	39
Türkçe	Yağız	40
Türkçe	Göktuğ	41
Arapça	Ömer Faruk	42
Farsça	Rüzgar	43
Arapça	Muhammed	44
Arapça	Abdullah	45
Türkçe	Eren	46
T.+Ar.	Yavuz Selim	47
İbranice	İsmail	48
İbranice	Bünyamin	49
İbranice	Yakup	50
Türkçe	Yamaç	51
Farsça	Emre	52
Arapça	Osman	53
Arapça	Ömer Halis	54
Türkçe	Kaan	55
İbr.+Ar	Yusuf Eymen	56
Ar.+İbr.	Emir Asaf	57
Farsça	Can	58
Türkçe	Ege	59
Arapça	Mehmet Ali	60
Arapça	Yasin	61
Arapça	Talha	62
Arapça	Ensar	63
Türkçe	Egemen	64
Arapça	Mahir	65
Türkçe	Toprak	66
Türkçe	Erdem	67
Türkçe	Yaman	68
Arapça	Muhammed Emir	69
Arapça	Adem	70
Türkçe	Demir	71
Türkçe	Aybars	72
Arapça	Selim	73
Batı İrani Diller	Baran	74
Arapça	Murat	75
Türkçe	Barış	76
Ar.+T.	Alihan	77

Türkçe	Batuhan	78
Arapça	Ramazan	79
Arapça	Salih	80
İbranice	Asaf	81
Türkçe	Efe	82
Arapça	Halil	83
Arapça	Bilal	84
Arapça	Muhammed Eymen	85
Türkçe	Arda	86
T.+Ar.	Yiğit Ali	87
Ar.+İbr.	Halil İbrahim	88
Türkçe	Yiğit Efe	89
Arapça	Mehmet Emin	90
Arapça	Kadir	91
Arapça	Mehmet Akif	92
Türkçe	Buğra	93
İbranice	Süleyman	94
İbranice	Musa	95
İbr+Ar.	Yusuf Ali	96
Farsça	Cihangir	97
Arapça	Fatih	98
Ar./Lat.	Atlas	99
Arapça	Muhammed Mustafa	100

2020 Yılı Doğumlu Erkek Çocuklarda En Çok Kullanılan Erkek İsimleri

Köken/Dil	İsim	Sıra	
İbranice	Yusuf	1	
Arapça	Miraç	2	
Arapça	Eymen	3	
Ar.+ İbr.	Ömer Asaf	4	
Arapça	Ömer	5	
Arapça	Mustafa	6	
Türkçe	Alparslan	7	
Arapça	Kerem	8	
Arapça	Hamza	9	
Ar.+ İbr.	Ali Asaf	10	
Arapça	Ali	11	
Arapça	Ahmet	12	
Arapça	Muhammed	13	
Arapça	Mehmet	14	
Arapça	Muhammed Ali	15	
Türkçe	Ayaz	16	
Türkçe	Aras	17	
Arapça	Emir	18	
Farsça	Çınar	19	
Batı İrani Diller	Miran	20	

Türkçe	Metehan	21	
Ar.+Far.	Yunus Emre	22	
Türkçe	Göktuğ	23	
Türkçe	Yiğit	24	
Türkçe	Kuzey	25	
Türkçe	Alperen	26	
Farsça	Mert	27	
Türkçe	Umut	28	
Arapça	Berat	29	
İbranice	İbrahim	30	
Türkçe	Deniz	31	
Rumca	Poyraz	32	
Ar.+T.	Emirhan	33	
Arapça	Hüseyin	34	
Arapça	Furkan	35	
Türkçe	Ertuğrul	36	
Arapça	Hasan	37	
Arapça	Enes	38	
Türkçe	Yağız	39	
Türkçe	Burak	40	
İbranice	İsmail	41	
Türkçe	Aybars	42	
Türkçe	Doruk	43	
Arapça	Abdullah	44	
Arapça	Muhammed Emin	45	
Türkçe	Mete	46	
Arapça	Faruk	47	
T.+Ar.	Yavuz Selim	48	
Arapça	Osman	49	
Türkçe	Egemen	50	
Türkçe	Eren	51	
İbranice	Bünyamin	52	
Ar.+ İbr.	Emir Asaf	53	
Türkçe	Ege	54	
İbranice	Yakup	55	
Arapça	Ömer Halis	56	
Arapça	Yasin	57	
Türkçe	Efe	58	
İbr.+Ar.	Yusuf Eymen	59	
Arapça	Mehmet Ali	60	
Türkçe	Kaan	61	
Farsça	Can	62	
Türkçe	Batuhan	63	
Türkçe	Demir	64	
Farsça	Emre	65	
Arapça	Adem	66	

Arapça	Selim	67	
Arapça	Talha	68	
T.+Ar.	Yiğit Ali	69	
Türkçe	Yamaç	70	
Türkçe	Yaman	71	
Ar./Lat.	Atlas	72	
Türkçe	Yiğit Efe	73	
Arapça	Ensar	74	
Arapça	Mahir	75	
Arapça	Muhammed Emir	76	
Türkçe	Arda	77	
İbranice	Asaf	78	
Türkçe	Toprak	79	
Arapça	Murat	80	
Arapça	Halil	81	
Türkçe	Buğra	82	
Türkçe	Barış	83	
Batı İrani Diller	Baran	84	
Türkçe	Erdem	85	
Arapça	Ramazan	86	
Ar.+İbr.	Halil İbrahim	87	
Arapça	Salih	88	
İbranice	Musa	89	
Türkçe	Yağız Efe	90	
Arapça	Kerem Ali	91	
İbranice	Süleyman	92	
İbr+Ar.	Yusuf Ali	93	
Arapça	Bilal	94	
Türkçe	Uras	95	
Arapça	Mehmet Emin	96	
Türkçe	Mete	97	
Arapça	Kayra	98	
Arapça	Mehmet Akif	99	
Arapça	Fatih	100	

2021 Yılı Doğumlu Erkek Çocuklarda En Çok Kullanılan Erkek İsimleri		
Köken/Dil	İsim	Sıra
İbranice	Yusuf	1
Türkçe	Alparslan	2
Arapça	Miraç	3
Ar.+ İbr.	Ömer Asaf	4
Arapça	Eymen	5
Türkçe	Göktuğ	6
Arapça	Ömer	7
Arapça	Mustafa	8
Türkçe	Aras	9

Ar.+ İbr.	Ali Asaf	10
Arapça	Ahmet	11
Arapça	Ali	12
Arapça	Hamza	13
Rumca	Poyraz	14
Arapça	Kerem	15
Arapça	Muhammed	16
Farsça	Çınar	17
Arapça	Mehmet	18
Arapça	Muhammed Ali	19
Türkçe	Metehan	20
Türkçe	Ayaz	21
Arapça	Emir	22
Türkçe	Yiğit	23
Farsça	Mert	24
Türkçe	Umut	25
Ar.+Far.	Yunus Emre	26
İbranice	İbrahim	27
Türkçe	Alperen	28
Türkçe	Kuzey	29
Batı İrani Diller.	Miran	30
Türkçe	Deniz	31
Arapça	Berat	32
Türkçe	Doruk	33
Arapça	Furkan	34
Ar.+T.	Emirhan	35
Arapça	Hasan	36
Arapça	Hüseyin	37
Türkçe	Ege	38
Türkçe	Yağız	39
Türkçe	Aybars	40
Arapça	Enes	41
Ar./Lat.	Atlas	42
Farsça	Rüzgar	43
Türkçe	Burak	44
Arapça	Abdullah	45
Arapça	Muhammed Emin	46
İbranice	İsmail	47
Türkçe	Ertuğrul	48
Arapça	Ömer Faruk	49
Türkçe	Eren	50
T.+Ar.	Yavuz Selim	51
Arapça	Osman	52
Arapça	Kerem Ali	53
Türkçe	Kaan	54
Türkçe	Egemen	55

Ar.+ İbr.	Emir Asaf	56
İbranice	Asaf	57
İbranice	Yakup	58
Türkçe	Yamaç	59
Arapça	Mehmet Ali	60
Türkçe	Karan	61
Türkçe	Batuhan	62
Türkçe	Yaman	63
T.+Ar.	Yiğit Ali	64
Arapça	Adem	65
Türkçe	Efe	66
Arapça	Talha	67
Farsça	Can	68
Arapça	Selim	69
İbranice	Bünyamin	70
Batı İrani Diller	Baran	71
Arapça	Mahir	72
Arapça	Yasin	73
Arapça	Halil	74
Ar.+İbr.	Halil İbrahim	75
Arapça	Kayra	76
Türkçe	Buğra	77
İbr.+Ar.	Yusuf Eymen	78
Arapça	Ensar	79
Türkçe	Arda	80
Arapça	Salih	81
Türkçe	Mete	82
Arapça	Murat	83
Türkçe	Uras	84
Türkçe	Yiğit Efe	85
Farsça	Emre	86
Arapça	Muhammed Mustafa	87
Türkçe	Demir	88
Arapça	Muhammed Emir	89
Türkçe	Barış	90
Farsça	Cihangir	91
Arapça	Ramazan	92
Arapça	Ömer Halis	93
Türkçe	Toprak	94
İbr+Ar.	Yusuf Ali	95
İbranice	Musa	96
Arapça	Bilal	97
Arapça	Ömer Ali	98
Türkçe	Yağız Efe	99
İbranice	Süleyman	100

2022 Yılı Doğumlu Erkek Çocuklarda En Çok Kullanılan Erkek İsimleri		
Köken/Dil	İsim	Sıra
Türkçe	Alparslan	1
İbranice	Yusuf	2
Arapça	Miraç	3
Türkçe	Göktuğ	4
Ar.+İbr.	Ömer Asaf	5
Arapça	Eymen	6
Arapça	Ömer	7
Türkçe	Aras	8
Arapça	Mustafa	9
Ar.+İbr.	Ali Asaf	10
Arapça	Kerem	11
Arapça	Ali	12
Farsça	Çınar	13
Arapça	Hamza	14
Türkçe	Metehan	15
Arapça	Ahmet	16
Rumca	Poyraz	17
Arapça	Muhammed	18
Arapça	Mehmet	19
Arapça	Muhammed Ali	20
Türkçe	Yiğit	21
Ar./Lat.	Atlas	22
Türkçe	Ayaz	23
Farsça	Mert	24
Arapça	Emir	25
Türkçe	Umut	26
Batı İrani Diller	Miran	27
Türkçe	Alperen	28
Türkçe	Kuzey	29
İbranice	İbrahim	30
Ar.+Far.	Yunus Emre	31
Arapça	Berat	32
Türkçe	Deniz	33
Türkçe	Yağız	34
Türkçe	Aybars	35
Türkçe	Ege	36
Türkçe	Doruk	37
Türkçe	Eren	38
Arapça	Hüseyin	39
Ar.+T.	Emirhan	40
Arapça	Hasan	41
Arapça	Furkan	42
Arapça	Enes	43
Ar.+T.	Muhammed Alparslan	44

Türkçe	Burak	45
Türkçe	Kaan	46
Türkçe	Efe	47
Farsça	Rüzgar	48
Arapça	Muhammed Emin	49
Arapça	Abdullah	50
Arapça	Adem	51
Arapça	İsmail	52
Arapça	Ömer Faruk	53
Arapça	Osman	54
Arapça	Selim	55
T.+Ar.	Yavuz Selim	56
Arapça	Talha	57
Türkçe	Egemen	58
Türkçe	Batuhan	59
Arapça	Yakup	60
Türkçe	Yaman	61
Arapça	Mehmet Ali	62
Ar.+İbr.	Emir Asaf	63
İbranice	Asaf	64
T.+Ar.	Yiğit Ali	65
Türkçe	Yiğit Efe	66
Türkçe	Ertuğrul	67
Arapça	Mahir	68
Arapça	Ensar	69
Türkçe	Karan	70
Arapça	Kerem Ali	71
Batı İrani Diller	Baran	72
İbranice	Bünyamin	73
Türkçe	Barlas	74
Farsça	Can	75
Türkçe	Uraz	76
Arapça	Kayra	77
Türkçe	Arda	78
Türkçe	Aslan	79
Türkçe	Mete	80
Türkçe	Yamaç	81
Türkçe	Buğra	82
Arapça	Halil	83
Arapça	Asil	84
Türkçe	Toprak	85
Farsça	Aren	86
Türkçe	Alp	87
Arapça	Yasin	88
Arapça	Murat	89
Ar.+ İbr.	Muhammed Asaf	90

İbr. +Ar.	Yusuf Eymen	91
Türkçe	Yağız Efe	92
İbranice	Musa	93
Arapça	Muhammed Emir	94
Ar.+ İbr.	Halil İbrahim	95
Türkçe	Kıvanç	96
Arapça	Ramazan	97
Arapça	Salih	98
İbranice	Süleyman	99
Arapça	Muhammed Mustafa	100

2023 Yılı Doğumlu Erkek Çocuklarda En Çok Kullanılan Erkek İsimleri		
Köken/Dil	İsim	Sıra
Türkçe	Alparslan	1
İbranice	Yusuf	2
Türkçe	Gökтуğ	3
Ar.+İbr.	Ömer Asaf	4
Arapça	Miraç	5
Arapça	Ömer	6
Arapça	Kerem	7
Arapça	Eymen	8
Türkçe	Metehan	9
Türkçe	Aras	10
Arapça	Muhammed	11
Arapça	Mustafa	12
Ar.+İbr.	Ali Asaf	13
Arapça	Ali	14
Ar./Lat.	Atlas	15
Arapça	Muhammed Ali	16
Arapça	Hamza	17
Arapça	Ahmet	18
Rumca	Poyraz	19
Farsça	Çınar	20
Türkçe	Aslan	21
Arapça	Mehmet	22
Batı İrani Diller	Miran	23
Türkçe	Yiğit	24
Türkçe	Alperen	25
Türkçe	Ayaz	26
Türkçe	Umut	27
Türkçe	Kuzey	28
Türkçe	Aybars	29
Farsça	Mert	30
İbranice	İbrahim	31
Arapça	Emir	32
Ar.+Far.	Yunus Emre	33

Türkçe	Ege	34
Ar.+T.	Muhammed Alparslan	35
Türkçe	Yağız	36
Türkçe	Deniz	37
Arapça	Berat	38
Türkçe	Eren	39
Türkçe	Doruk	40
Türkçe	Kaan	41
Arapça	Hüseyin	42
Arapça	Hasan	43
Ar.+T.	Emirhan	44
Arapça	Furkan	45
Türkçe	Karan	46
Arapça	Asil	47
Arapça	Muhammed Emin	48
Türkçe	Burak	49
Arapça	Enes	50
Türkçe	Kıvanç	51
Türkçe	Arda	52
Türkçe	Barlas	53
Arapça	Abdullah	54
Türkçe	Rüzgar	55
Türkçe	Yaman	56
T.+Ar.	Yiğit Ali	57
İbranice	Asaf	58
T.+Ar.	Yavuz Selim	59
İbranice	İsmail	60
Türkçe	Batuhan	61
Farsça	Aren	62
Türkçe	Efe	63
Arapça	Talha	64
Arapça	Adem	65
Arapça	Selim	66
Batı İrani Diller	Baran	67
Arapça	Mahir	68
Arapça	Kayra	69
Arapça	Ömer Faruk	70
Arapça	Osman	71
Türkçe	Uraz	72
Arapça	Ensar	73
Farsça	Cihangir	74
Türkçe	Yiğit Efe	75
Arapça	Kerem Ali	76
Ar.+İbr.	Muhammed Asaf	77
Arapça	Mehmet Ali	78
Türkçe	Alp	79

Farsça	Can	80
Türkçe	Ertuğrul	81
Arapça	Yakup	82
Ar.+ İbr.	Emir Asaf	83
Türkçe	Egemen	84
Türkçe	Toprak	85
Arapça	Halil	86
Türkçe	Alpaslan	87
Arapça	Muhammed Emir	88
Arapça	Salih	89
İbranice	Bünyamin	90
Türkçe	Buğra	91
Arapça	Muhammed Mustafa	92
Arapça	Halil İbrahim	93
Türkçe	Yağız Efe	94
Arapça	Murat	95
Türkçe	Yamaç	96
İbranice	Musa	97
Arapça	Harun	98
İbr. +Ar.	Yusuf Eymen	99
Arapça	Ömer Ali	100

<https://ty.tuik.gov.tr/Request/DetailRequest?reqId>

Yukarıdaki tabloda, 2018 ila 2023 yılları arasında doğmuş erkek çocuklarına verilen isimlerde, Arapça isimlerin Türkçe isimlerden daha ön planda olduğunu görmek mümkündür. Genellikle dinî niteliğe sahip olan bu isimlerden 2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında kökenini İbraniceden alan “Yusuf” ismi birinci sırada yer almaktadır. 2022 ve 2023 yıllarında “Yusuf” ismi ikinci sıraya gerilemiştir ve incelediğimiz yıllar arasında ilk defa Arapça bir isim listede birinci sırada yer almayarak ilk sırayı Türkçe bir isim olan Alpaslan’a bırakmıştır.

Modern isim bulma kaygısı 2021 yılında “Karan, Miran ve Eymen” gibi isimlerin listede yer almasını sağlamıştır. “Ali, Ömer, Mustafa ve Muhammed” gibi klasik isimler, ilk 15 sıradaki yerlerini muhafaza etmişlerdir. Arapça kökenli olup Türkçe etimolojiye uydurulan “Mehmet” ismi de geleneksel isimler arasında kullanım sıklığı açısından üst sıralardaki yerini korumuştur.

Özellikle peygamber isimleri olan “Yakup, İbrahim, Ali, Âdem” gibi isimler çok tercih edilen isimler arasında görünse de sıralamada listede geriye doğru yer bulmuşlardır. “Emirhan, Alperen, Metehan, Efe” gibi liderlik özelliği taşıyan erkek isimlerinin de tercih edilmesi kayda değerdir. 15 Temmuz 2016’da yaşanan kalkışmanın önlenmesi sırasında şehit düşen “Ömer Halisdemir”in ismi 2018 yılında “Ömer Halis” olarak 36. sırada listedeki yerini almıştır. Türkçe erkek isimlerde doğadan esinlenen “Çınar, Yamaç, Deniz ve Poyraz” gibi isimlerin de tercih edildiği görülmektedir. Bunun yanı sıra 2017 yılında yayına giren “Çukur” dizisinde yer alan “Yamaç” ismi de ilk defa 2018 yılında listeye 61. sıradan girmiştir.

1.2.1. En Çok Kullanılan İlk 100 Erkek İsmi’nin Kökenlerine Göre Analizi

2018-2023 Yılları Arası En Çok Kullanılan Erkek İsimlerinin Kökenlerine Göre Dağılımı

KÖKEN/DİLLER	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Ortalama
Arapça	45	41	40	40	39	39	40,67
Türkçe	28	31	34	33	35	36	32,83
İbranice	8	8	8	8	6	6	7,33
Farsça	5	5	4	6	5	5	5,00
Rumca	1	1	1	1	1	1	1,00
FARKLI KÖKENLERE SAHİP ORTAK İSİMLER							
Batı İrani Diller	2	2	2	2	2	2	2,00
Arapça/LATİNCE	0	1	1	1	1	1	0,83
FARKLI KÖKENLERDEN OLUŞAN İKİLİ İSİMLER							
Türkçe+Arapça	2	2	2	1	2	2	1,83
Arapça+Türkçe	1	1	1	1	2	2	1,33
Arapça+İbranice	4	4	4	4	4	3	3,83
İbranice +Arapça	3	2	1	1	1	1	1,50
Arapça+Farsça	1	1	1	1	1	1	1,00
Arapça/LATİNCE	0	1	1	1	1	1	0,83
TOPLAM	100	100	100	100	100	100	100

Yukarıdaki tabloda 2018 ila 2023 yılları arasında doğan erkek çocuklarına verilen isimlerden en sık kullanılan ilk 100 ismin kökenleri yer almaktadır. Tablodan da anlaşılacağı üzere ilk 100 ismin kökenleri 7 farklı dilden oluşmaktadır. En çok tercih edilen isimler sırasıyla Arapça-Türkçe-İbranice dillerinden olup bu üç dilin ağırlıklı ortalaması %80,83’e tekabül etmektedir. Hatırlanacağı üzere kızlarda üçüncü sırada Farsça bulunmakta iken erkek isimlerinde üçüncü sırada 7,33 ortalama ile İbranice bulunmaktadır. Yıllar içerisindeki seyir dikkate alındığında ise 2018 yılında Arapça % 45 seviyesinde iken bu oran sonraki yıllarda 40 ortalamalarda seyretmekte, buna karşın Türkçe kökende kullanım, benzer oranlarda bir artış göstermektedir. Batı İranî diller olarak belirtilen grupta yer alan isimler, İran grubunda yer alan dil aileleri içinde ortak kullanılmaktadır.

Aşağıdaki tabloda, erkek isimlerin kökenlerine göre dağılımı verilmiştir.

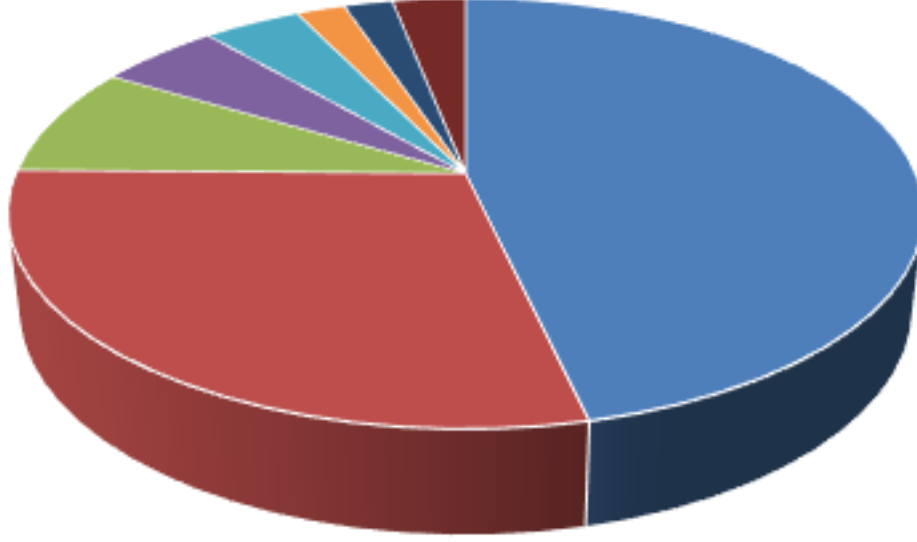
2018-2023 Yılları Arası En Çok Kullanılan Erkek İsimlerinin Kökenlerine Göre Dağılımı

KÖKEN/DİLLER	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Ortalama
Arapça	45	41	40	40	39	39	40,67
Türkçe	28	31	34	33	35	36	32,83
İbranice	8	8	8	8	6	6	7,33
Farsça	5	5	4	6	5	5	5,00
Rumca	1	1	1	1	1	1	1,00
Arapça+İbranice	4	4	4	4	4	3	3,83
BATI İRANİ DİLLER	2	2	2	2	2	2	2,00
Türkçe+Arapça	2	2	2	1	2	2	1,83
İbranice +Arapça	3	2	1	1	1	1	1,50
TOPLAM	97	95	95	95	94	94	95

Kökenler açısından kız ve erkek isimler kıyaslamak gerekirse dikkat çeken temel unsur, ilk 8 kökenin ana kütle- nin %95’ini temsil etme kabiliyetindeki benzerliktir. Aşağıdaki grafikten de görüleceği üzere ilk 100 erkek isminin %40,67’si Arapça kökenli iken %32,83’ü ise Türkçe kökenli isimlerden oluşmaktadır.

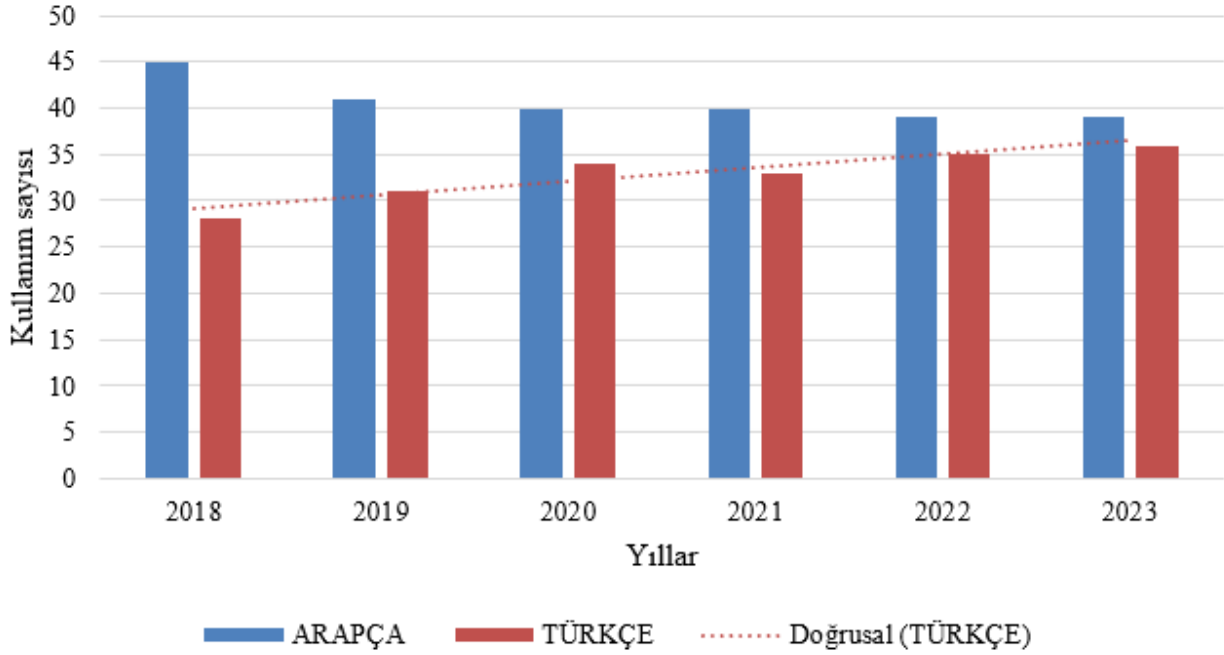
İsimlerin kökenlerine göre dağılımı şu şekildedir.

2018-2023 Yılları Arası En Çok Kullanılan Erkek İsimlerinin Kökenlerine Göre Dağılımı

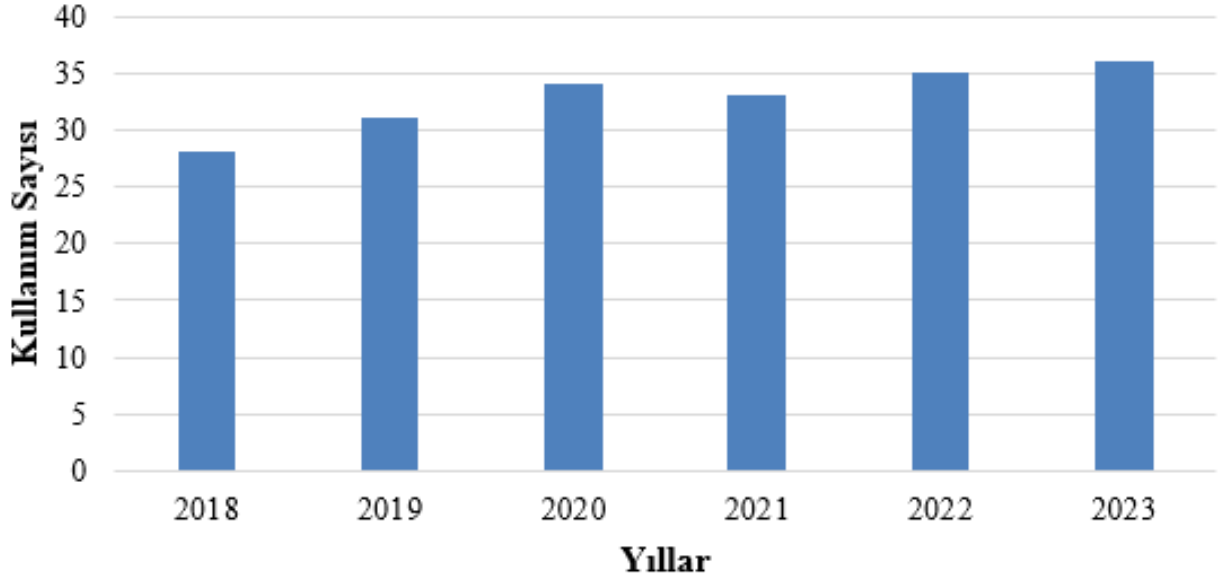
- ARAPÇA
- TÜRKÇE
- İBRANİCE
- FARSÇA
- ARAPÇA+ İBRANİCE
- BATI İRANİ DİLLER
- TÜRKÇE+ARAPÇA
- İBRANİCE +ARAPÇA

En Çok Tercih Edilen İlk 100 Erkek İsminin Kökenine Göre Yıllar İçerisindeki Seyri

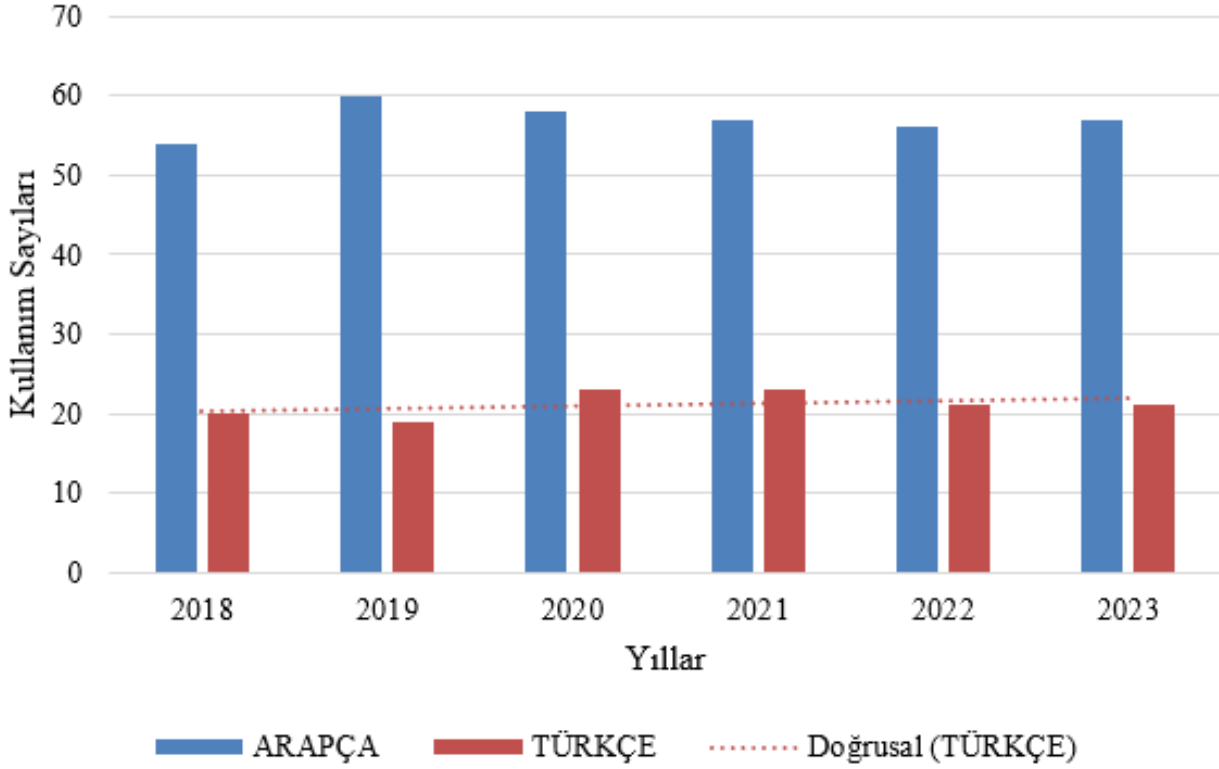
İlk 100 erkek isminde Arapça kökenli isimler ilk sırayı alırken yıllara göre dağılımda Türkçe isimlerin Arapça isimlerin baskınlığını yavaş yavaş kırdığı gözlemlenmektedir.

İlk 100 Erkek İsminde Türkçe Kökenli İsimlerin Yıllar İçerisindeki Seyri

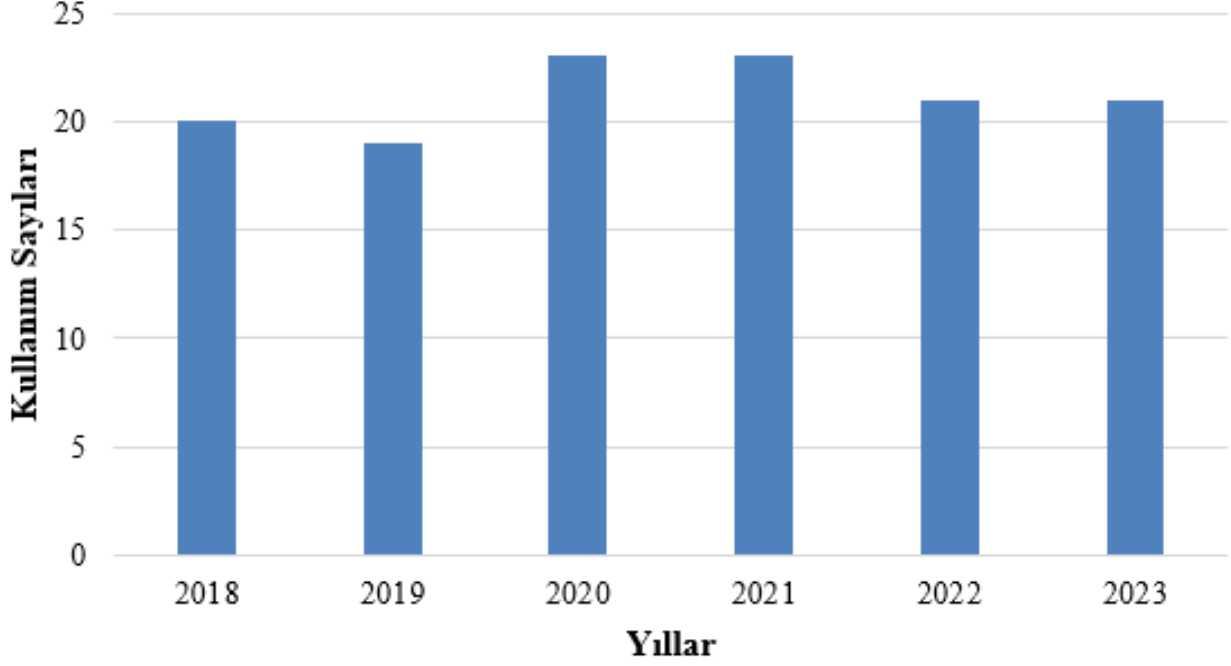
Grafik incelendiğinde erkek isimlerinde yıllara göre artışın Türkçe lehine olduğunu görmek mümkündür. Özellikle 2022 ve 2023 yıllarında artıştaki oran bariz bir şekilde gözlemlenmektedir.

İlk 100 Kız İsminde En Çok Tercih Edilen Kökenlerin Yıllar İçerisindeki Seyri

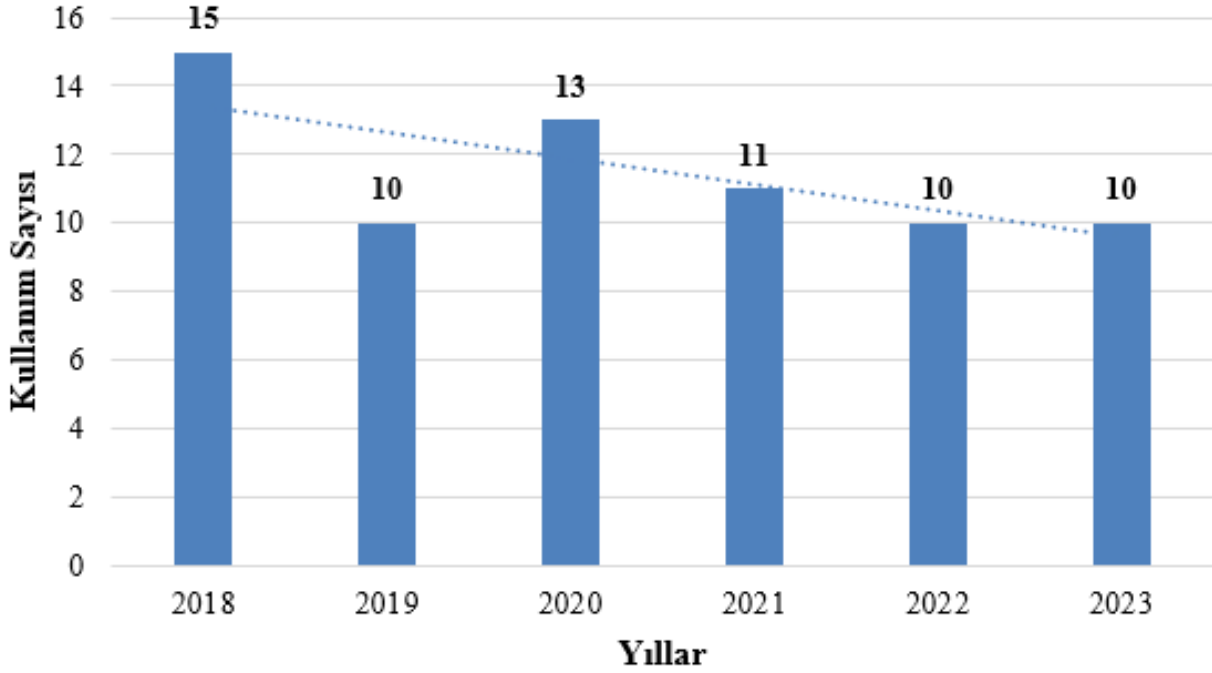
Erkek isimlerine oranla kız isimlerinde, Arapça kökenli isimlerin ağırlıkta olması dikkat çekicidir. Ayrıca dönemsel olarak Türkçede Arapçaya karşı kayda değer bir artış tespit edilmemiştir.

İlk 100 Kız İsminde Türkçe Kökenli İsimlerin Yıllar İçerisindeki Seyri

Şekle göre, Türkçe kökenli isim tercihlerinde 2020 ve 2021 yılları arasında diğer yıllara oranla neredeyse 5 puanlık bir artışın olduğu görülmektedir.

2018-2023 Yılları Arası En Çok Kullanılan 100 Kız İsminden Çift İsim Kullanım Sayıları

Şekle göre, 2018’ den başlayarak eğim çizgisinden de anlaşılabacağı gibi çift isim kullanımının azaldığı görülmektedir. Kız isimleri açısından bu azalışın özellikle çift isim kökenlerinden biri olan ve çift isimlerin çoğunda ikinci köken olarak tercih edilen Arapçanın etkili olduğu düşünülmektedir. Zira bu azalış ile Arapça kökenli isim tercihlerindeki artış paralellik göstermektedir.

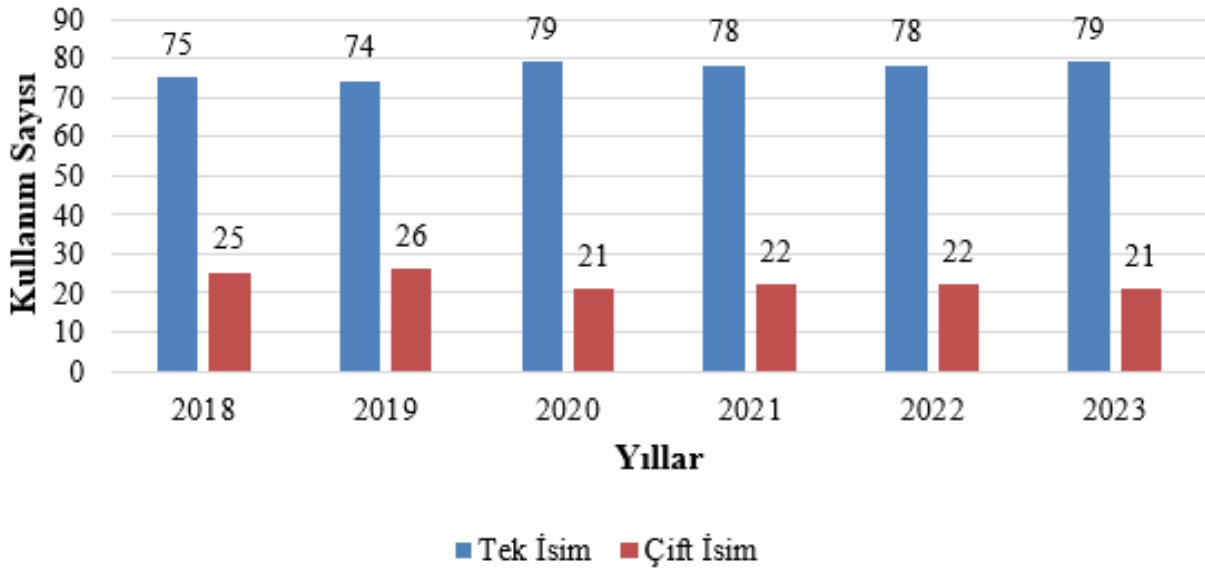
İkili isimler ayrı ve bitişik olmak üzere iki ayrı şekilde nüfus kayıtlarında yer almaktadır. Bu isimler tek başlık altında ele alınmış olup farklı kökenlere ait olan isimler bir başka başlık altında tasnif edilmiştir. En yaygın çift isimlere baktığımız zaman Nur ismi, çift isim oluşturmada tercih edilen ikinci isim olmuştur. 2018 yılında 25 çift isimden 8’i, 2019 yılında 26 isimden 8’i, 2020 yılında 21 isimden 8’i, 2021 yılında 22 isimden 5’i, 2022 yılında 21 isimden 5’i, 2023 yılında 22 isimden 6’sı Nur isminin ilk isme bitişik (Esmanur, Elanur) ya da ayrı yazılmasıyla (Hira Nur, Nisa Nur) oluşturulmuştur. Diğer çift isimlerde klasik isimlerin (Hatice Kübra, Ayşegül) yerine daha popüler isimlere “Asel Lina ve Asel Mina” yönelim görmek mümkündür.

Yıllara Göre En Çok Kullanılan İlk 100 Erkek İsminin Tek ve Çift İsim Olarak Kullanımı

Yıllar	Tek İsim	Çift İsim	Tek İsim	Çift İsim
2018	75	25	75%	25%
2019	74	26	74%	26%
2020	79	21	79%	21%
2021	78	22	78%	22%
2022	78	22	78%	22%
2023	79	21	79%	21%

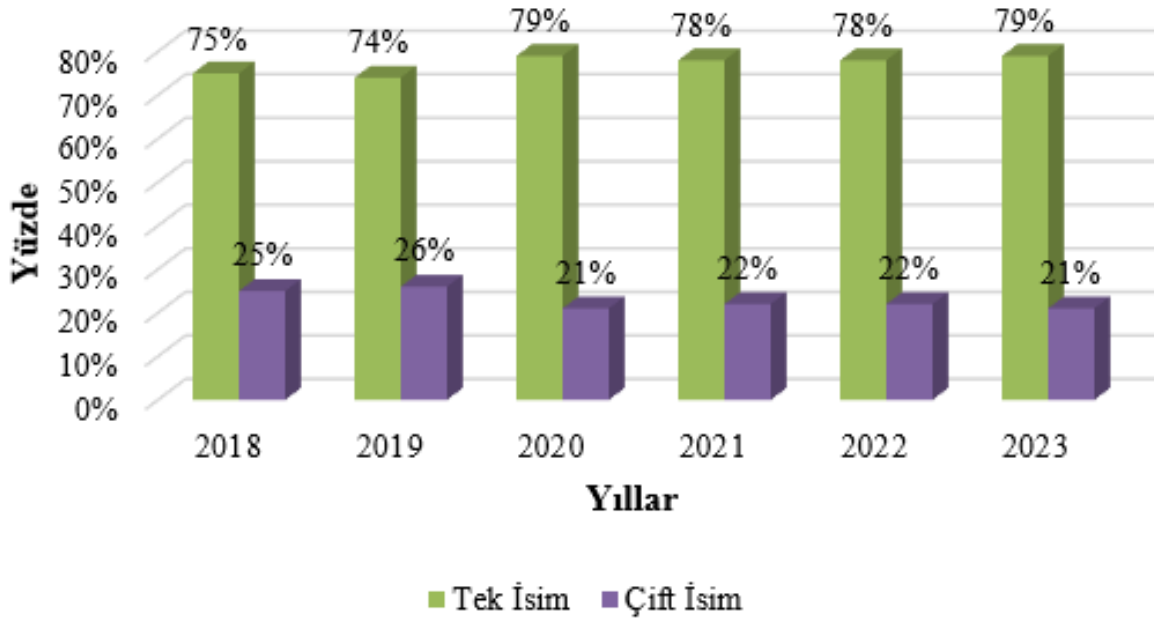
Yukarıdaki tablo başlığından da anlaşılacağı üzere; 2018 ila 2023 yıllarında son 6 yılda ülkemizde en çok kullanılan ilk yüz erkek ismi incelenmiştir. Bu isimlerden tek ve çift isim ayırımı yapılmış ve ayrıca bütün oranlar genel bir tablo ile ifade edilmiştir.

Son Altı Yıldaki En Çok Kullanılan Erkek İsminin Rakamsal Grafiği

Yukarıdaki grafikte, 2018 ila 2023 yıllarında ülkemizde en çok tercih edilen erkek isminde, çift isim kullanımlarının seyrine dikkat çekilmektedir. Zaman serisinin başlangıcı olan 2018 yılı, sonraki yıllara oranla değerlendirildiğinde, 2018 yılında en çok kullanılan erkek isimlerinden ilk 100 ismin 25’i çift isim iken bu sayı 2019’da 26’ya çıkarak incelenen dönemde en yüksek kullanım sayısına ulaşmıştır. Sonraki yıllarda ise çift ismin 21 ve 22 seviyelerinde tercih edildiği gözlemlenmektedir. Dolayısıyla 2019 sonrasında zaman serisi bağlamında en çok kullanılan erkek isimleri açısından çift isim kullanma tercihinin giderek azaldığı anlaşılmaktadır.

En Çok Kullanılan İlk 100 Erkek İsminin Son 6 Yılda Tek ve Çift İsim Olarak Kullanımının Yüzdesel Grafiği

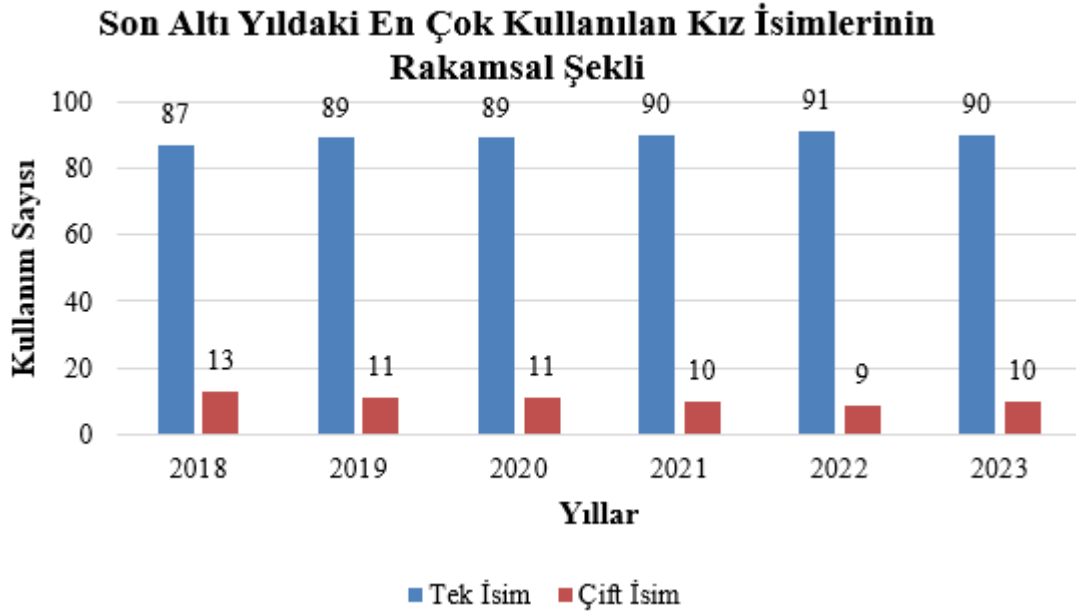

Yukarıdaki şekilde, 2018 ila 2023 yıllarında ülkemizde tercih edilen erkek isimlerinde çift isim kullanımlarının seyrine dikkat çekilmektedir. Zaman serisinin başlangıcı olan 2018 yılı, sonraki yıllara oranla değerlendirildiğinde, 2018 yılında en çok kullanılan erkek isimlerinden ilk 100 ismin % 25’i çift isim iken bu oran 2019’da % 26 ile en yüksek seviyede seyretmektedir. Bu tarihten sonra çift isim kullanımı önceki yıllara göre nispeten düşüş göstermekte ve 2020’de % 21 oran ile keskin bir düşüş sergilemiştir. Devamındaki yıllarda ise % 21 - % 22 dolaylarında olduğu tespit edilmektedir.

Erkek isimlerinde, en yaygın çift isimleri incelediğimizde 2018 yılında 12 çift isim, 2019 yılında 10 çift isim, 2020 yılında 8 çift isim, 2021 yılında 7 çift isim, 2022 yılında 9 çift isim, 2023 yılında ise 9 çift isim “Muhammed” ismi ve -Türkçede kullanılan biçimiyle- “Mehmet” tercih edilen ilk isimler olmuştur. Çift isim oluşturmada en çok tercih edilen ikinci isim ise İbranice kökenli olan “Asaf”tır. “Ömer Asaf, Ali Asaf” “Emir Asaf” ve “Muhammed” toplam yıllar arasında 20 kez kullanılmıştır.

Yıllara Göre En Çok Kullanılan İlk 100 Kız İsmi Tek ve Çift İsim Olarak Kullanımı				
Yıllar	Tek İsim	Çift İsim	Tek İsim	Çift İsim
2018	87	13	87%	13%
2019	89	11	89%	11%
2020	89	11	89%	11%
2021	90	10	90%	10%
2022	91	9	91%	9%
2023	90	10	90%	10%

İkili isimler ayrı ve bitişik olmak üzere iki ayrı şekilde nüfus kayıtlarında yer almaktadır. Bu isimler tek başlık altında ele alınarak tabloya yansıtılmıştır. Yukarıdaki tablo başlığından da anlaşılacağı gibi; 2018 ila 2023 yılları arası olacak şekilde son 6 yılda ülkemizde en çok kullanılan ilk yüz kız ismi incelenerek bu isimlerden tek ve çift isim ayırımı yapılmak suretiyle, ilk yüz isim bahsi geçen ayırıma göre tablolaştırılmıştır.

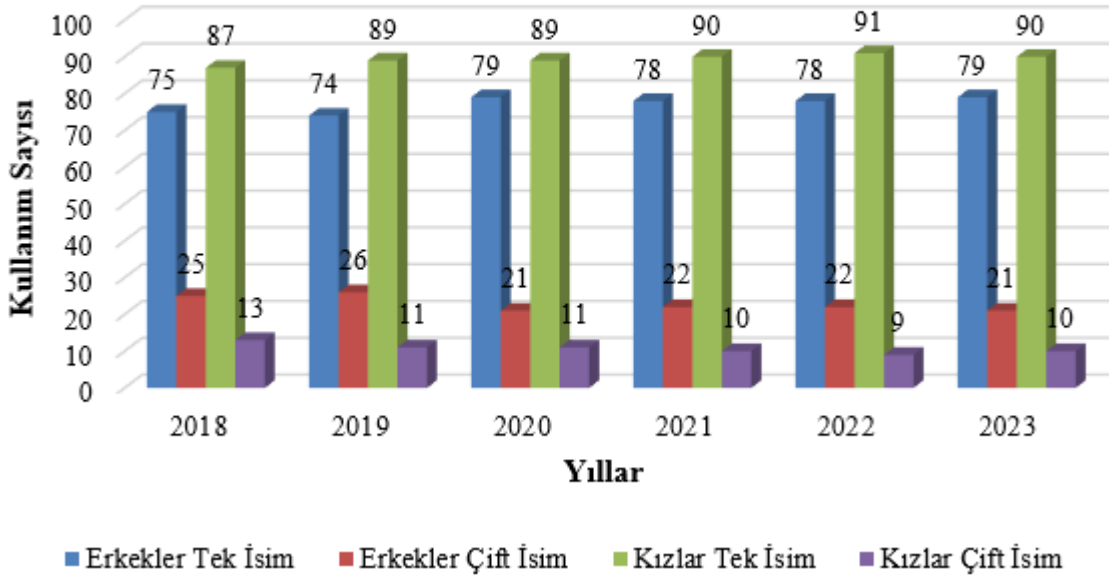
Yukarıdaki şekilde, 2018 ila 2023 yılları arasında ülkemizde kız isimlerinde çift isim kullanımlarının seyri yansıtılmaktadır. Tıpkı erkek isimlerinde olduğu gibi zaman serisinin başlangıcı olan 2018 yılı, sonraki yıllara oranla değerlendirildiğinde, 2018 yılında en çok tercih edilen kız isimlerinden ilk 100 ismin 13’ü çift isimden oluştuğu görülmektedir. 2018 yılı sonraki yıllara nazaran çift isim kullanım tercihi en yüksek yıl olarak tespit edilebilmektedir. Bu sayı, 2022’de 9 ismin çift isim olarak kullanılması ile en düşük seviyede olmuştur. 2019, 2020, 2021 ve 2023 yıllarında ise kız isimleri açısından en çok kullanılan 100 isimden 11-11-10-9 olarak çift isim kullanımı tercih edilmiştir.

Bu husus, yüzdesel anlamda değerlendirilecek olunursa aşağıdaki gibi bir tablo ile karşılaşılmaktadır. Tabloya göre, 2018 yılında en çok tercih edilen kız isimlerinde çift isim kullanımı % 13 iken devamı yıllarda ise ortalama % 10 seviyesindedir.

Yukarıdaki şekilde de, 2018 ila 2023 yıllarında ülkemizde kız isimlerinde çift isim kullanımlarının yüzdesel seyri grafiksel olarak yansıtılmaktadır. Tıpkı erkek isimlerinde olduğu gibi zaman serisinin başlangıcı olan 2018 yılı, sonraki yıllara oranla değerlendirildiğinde, 2018 yılında en çok kullanılan kız isimlerinden ilk 100 ismin %13’ü çift isim olarak tercih edildiği ve 2018 yılının sonraki yıllara nazaran çift isim kullanımının en yüksek yıl olduğu tespit edilebilmektedir.

Yıllar ve Cinsiyetlere Göre Tek ve Çift İsimlerin Rakamsal Grafiği

Şekilden de anlaşılabacağı üzere, çalışmanın zaman serisi olan 2018-2023 arasında en çok kullanılan ilk 100 kız ve erkek isimlerinden her bir yıl için ayrı ayrı olacak şekilde, kullanılan kız ve erkek isimlerinde tek isim ve çift isim tercihindeki kullanım sıklığı gözlemlenebilmektedir. Buna göre; kız ve erkek isimleri açısından değerlendirildiğinde kızlara oranla çift isim kullanımının erkeklerde daha yüksek sayıda gerçekleştiği ve buna paralel olarak kızlarda ise en çok kullanılan isimlerin büyük çoğunluğunun erkeklere oranla tek isim olarak tercih edildiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda çift isim kullanımı bakımından en belirgin farkın erkek isimleri açısından diğer yıllara göre daha yüksek olduğu yılın 2019 (erkeklerde 26, kızlarda 11 aradaki fark ise 15), en düşük gerçekleştiği yılın ise 2020 (erkeklerde 21, kızlarda 11 aradaki fark ise 10) olduğu görülmektedir.

SONUÇ

Bu çalışmada, TÜİK istatistiksel bilgi talepleri uygulamasından elde edilen veriler ışığında en çok tercih edilen 100 isim üzerinde durulmuştur. Çalışmada, kişi adları sıklık, cinsiyet, köken dil, isimlerin tek veya çift kullanımı, Türkçe isimlerin tercih oranı gibi konular irdelenmiştir. Her yıl için ayrı bir grafik ve tablo oluşturmak suretiyle bilgiler daha somut hâle getirilmiştir.

Kız ve erkek ismi tercihi bakımından isimlerin sadece kişileri tanımlayan bir kod olmaktan öte dil-kültür ilişkisinin yansımaları olduğu bariz bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Kollektif hafızanın etkisiyle geleneksellikten modernliğe kayış kendini her sahada gösterdiği gibi isim tercihi noktasında da göstermiştir. Din, isimlendirmede temel dinamik olarak varlığını sürdürmüştür.

Geleneği ve yeniye yani maziinden kopmadan modern olanı isimlerde ortaya koyma çabası gösterilmiştir. Gerek erkek gerek kız isimlerinde herhangi bir dilsel forma sahip olmayan hatta anlamı bilinmeyen fakat kulakta oluşturduğu ahenk sebebiyle tercih edilen isimler de mevcuttur.

Kız isimleri erkek isimlerine oranla daha fazla çeşitlilik göstermektedir. Kız çocuklarına doğadan esinlenerek (Yağmur, Güneş, Nehir, Bahar, Kumsal, Deniz, Irmak) isim verildiği erkeklere daha çok peygamber isimlerinden (Yusuf, Muhammed Mustafa, Yakup, Bünyamin, İshak, Süleyman), tarihte yer edinmiş millî kişiliklerden (Alparslan, Aybars, Yavuz Selim, Metahan) esinlenerek isimlerin verildiği gözlemlenmiştir. Değişen toplumsal şartlar ve yenilikler kendine ad verme konusunda da yer bulmuştur. Sosyal medya ve TV gibi birçok dış dinamik zamanla geleneksel adlandırmaları etkilemeye başlamıştır. Aile büyüğünün ya da toplum içinde saygın bir yere sahip olan karakterlerin isimleri yerine yavaşça daha modern ve kulağa daha hoş geldiği düşünülen isimler almıştır.

Canlı bir mekanizma olan toplum daha çok yaratıcı ve nadir kullanılan isimlere (Esila, Neva, Eflin, Eliz, Asmin, Aymira) yönelmiştir. Buna karşın dinî mahiyete sahip Arapça isimler de ağırlığını korumuştur. 2018 ila 2021 yılları

rında en sık kullanılan ilk iki isim (Zeynep, Elif) Arapçadır. Aynı şekilde 2021 ile 2022 yıllarında da ilk iki sırayı Zeynep ve Asel yer değiştirerek almıştır. İsimler kaynak dil açısından incelendiğinde Arapça isimlerin birinci sırayı oluşturduğunu görmek mümkündür. İkinci sırayı Türkçe ve üçüncü sırayı Farsçanın oluşturduğu tespit edilmiştir.

Bitki ve meyve isimleri gibi tematik isimler ile doğadan esinlenen isimlerin sayısı kız isimlerinde erkek isimlerine oranla daha yüksektir. Hayvan isimlerinin erkek isimlerinde gözlenme oranı kız isimlerine göre daha fazladır. Siyasal yaşamın isimlere olan etkisi özellikle erkek isimlerinde kendini göstermektedir. 15 Temmuz 2016’da yaşanan kalkışmanın önlenmesi sırasında şehit olan Ömer Halisdemir’in 2018 yılında “Ömer Halis” olarak 36. sıradan listeye girdiği gözlemlenmiştir.

Bu bilgiler ışığında, kız ve erkek isimleri açısından değerlendirildiğinde genel olarak kızlarda çift isim kullanımının daha yüksek sayıda gerçekleştiği kızlarda ise en çok kullanılan isimlerin büyük çoğunluğunun erkeklere oranla tek isim olarak tercih edildiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda çift isim kullanımı bakımından en belirgin farkın erkek isimleri açısından diğer yıllara göre daha yüksek olduğu yılın 2019, en düşük yılın ise 2021 olduğu görülmektedir. Türkiye’de isim tercihi noktasında, son 6 yıl içerisinde verilen isimlerden de anlaşılabacağı üzere alıntı isimlerin oranının Türkçe isimlere nazaran yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Kaynakça

- Alkaya, Ercan. “Türklerde Ad Verme Geleneği ve Kişi Adları” *Türk Kültürü Dergisi*, 59 /459, (2001), 442-448.
- Aksan, Doğan. *Her Yönüyle Dil:(Ana Çizgileriyle Dilbilim)*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1998.
- Çelik, Celalettin. “Kültürel Sembol Sistemi Olarak İsimler: İsim Sosyolojisine Giriş”. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD)* 6/2 (Haziran 2006), 39-61.
- Çelik, Celalettin. “Bir Kimlik Beyanı Olarak İsimler: Kişi İsimlerine Sosyolojik Bir Yaklaşım”. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi* 10/2, (2007), 5-21.
- Habibli, Reyhan. “Ad Bilimsel Birimler ve Sosyal Etmenler”. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi* 28, (2009), 33-39.
- İnalcık, Halil. “V. Beynelmillel Onomastik İlimler Kongresi (Salamanca, 12-15 Nisan)”. *Türk Tarih Kurumu Bülteni*, 20 /78, (1956), 223-236.
- Kanar, Mehmet. *Büyük Farsça-Türkçe Sözlük*, İstanbul: Say Yayınları, 2016.
- Karpuz, Hacı Ömer “Buldan ilçesindeki kişi adları”. *Buldan Sempozyumu Bildiri Metinleri*, (23-24 Kasım 2006), Denizli.
- Köse, Aynur. “Değişimin Gölgesindeki Gelenek: Popüler Diziler ve Farklaşan Ad Verme Kültürü”. *Milli Folklor* 13/101, (2014), 291-306.
- Sakaoğlu, Saim. *Türk Ad Bilim I Giriş*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları 2001.
- Solmaz, Ali Osman. “Çocuklara Verilen Adlar (2013 Yılı Tokat Örneği)”. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi* 9/2 (2014), 17-31.
- Şahin, İbrahim. *AdBilim (Çerçeve, Terim, Yöntem ve Sınıflandırmalarıyla)*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları, 2015.
- Toprak, Mehmet Sait. “Yusuf Peygamber Adına Dair Etimolojik-Etiyolojik Bir Araştırma”. *Toplum Bilimleri Dergisi* (2019), 353-383.
- Yegin, Şengül. “Popüler Kültürün İsim Belirlemeye Etkisi”, *Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7/19, (Ocak 2020), 110-126.
- Yıldırım, İlknur Esen. “Çocuklara Verilen İsimler Üzerinden Türkiye’deki Sosyo-Kültürel Değişimin Analizi”. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20/3. (2016), 909-925.
- Elektronik Kaynaklar
- Etymological Dictionary of the Iranian Verb 1-2 Erişim 4 Şubat 2024. (www.parsianjoman.org)
- Nişanyan, Sevan “Çağdaş Türkçenin Etimolojisi”. Erişim Nisan 2024. <https://www.nisanyanadlar.com/>
- Sözlük, Burhan-I Katı Zeyli. Erişim Tarihi 2 Nisan 2024. [file:///C:/Users/Samsung/Downloads/Burhan%C4%B1%20kat%C4%B1%20zeyli%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Samsung/Downloads/Burhan%C4%B1%20kat%C4%B1%20zeyli%20(1).pdf)
- Sözlük, Vajehyab. Erişim Nisan 2024. <https://vajehyab.com/>
- TDK, Türk Dil Kurumu. “Kısaltmalar Dizini”. Erişim 15 Haziran 2024. <http://www.tdk.gov.tr/images/Kisaltmalar%20Dizini.pdf>
- TDK, Türk Dil Kurumu. Güncel Türkçe Sözlük. Erişim Mayıs 2024. <https://sozluk.gov.tr/>
- TDK, Türk Dil Kurumu. Kişi Adları Sözlüğü. Erişim 3 Nisan 2024. <https://sozluk.gov.tr/>
- TÜİK, Türkiye İstatistik Kurumu. İstatistiksel Bilgi Talebi Uygulaması. Erişim Ocak 2024. <https://ty.tuik.gov.tr/Request/DetailRequest?reqId>

KISALTMALAR

TDK : Türk Dil Kurumu

TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu

Ar. : Arapça

Far. : Farsça

İbr. : İbranice

Lat. : Latince

S : Sayı

s : sayfa

T. : Türkçe

Yay. : Yayın

İŞARETLER

/ : Farklı kökenlerde ortak kullanılan isimler

+ : iki ayrı kökenin bir araya gelmesiyle oluşan birleşik isimler

Extended Abstract

In this study, the 100 most preferred names were emphasized in the light of the data obtained from the TURKS-TAT statistical information requests application. In the study, features such as the origin of the names and the frequency of use were discussed and presented in tables and graphs, and the frequency of use of Turkish origin names was determined. The frequency of use of male and female names was examined in graphs according to the years, and other names of non-Turkish origin were examined according to the frequency of use like names of Turkish origin and included in the table.

From past to present, people have tried to make their existence more special and meaningful by giving a name to each being around them. Names are labels for mental and emotional attitudes. It is an important part of our cultural values, family and historical connections, as well as an important part of our identity and our place in the world that gives us an idea of who we are. Proper names bearing the traces of our belonging have been given by people throughout history under the influence of many factors. Periodic political processes, historical and political events have also been influential in shaping preferences and orientations regarding names. Recently, the influence of television, which is one of the mass media, in which popular culture has an effect on name choice, has inevitably emerged. Proper names, which are in close relationship with a nation’s culture, also find expression as a reflector of social and societal developments and changes. While some names become popular in certain periods, it is seen that the frequency of use of some names decreases over time. Parallel to the changing and transforming cultural elements, changes have occurred in the names. This study includes an examination of the most preferred names for girls and boys in Turkey. The criteria on which the given names are placed at the point of preference are examined in terms of etymology and frequency of use. Considering the sociological background in the naming based on the data of the Turkish Statistical Institute, the first 100 names given to girls and boys between 2018 and 2023 are emphasized.

Proper names have many personal and social significance. Proper names, which are closely related to the culture of a nation, appear as reflections of social developments and changes. Traditions and beliefs are decisive when giving a name, but the changing social structure also shows itself in the tendency to choose a name. Proper names, beyond being symbols that define individuals, are codes that refer to the language-culture relationship, in other words, expressing the language values in the cultural memory of the society with certain symbols, and at the same time, they are the concretization of the continuity of social changes over the years in the form of names. In Turkish culture, naming is done taking into account certain sensitivities, as in other cultures.

Due to the cultural richness and depth they express in the language, proper names are important names that attract great attention from the public and researchers. Such words, which are handled within the field of onomastics in linguistics, are systematically compiled by philologists and investigated especially in terms of type, origin, structure and meaning; The naming tradition that was effective in their emergence is determined. The information obtained is used to solve existing and possible problems in the language regarding onomastical units.

He names of the Turks are based on a certain tradition and belief and have shown similarities in every period and geography they lived in. Turkish names, which are common almost everywhere and reflect certain beliefs and traditions, are important in terms of showing the naming psychology of Turks and the factors that are effective in naming.

When we look at the choice of girls’ and boys’ names, it becomes obvious that names are not only a code that identifies people, but also a reflection of the language-culture relationship. The shift from tradition to modernity under the influence of collective memory has shown itself in every field, as well as in name choice. Religion has continued to exist as the fundamental dynamic in naming.

An effort has been made to reveal the tradition and the new, that is, the modern, without breaking away from the past, in the names. There are names for both boys and girls that do not have any linguistic form or whose meaning is unknown, but are preferred because of the harmony they create in the ear.